

2520_Az_Æyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2520 Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı

1 1. Aşağıda sadalananlardan hansı sənaye sahəsinə aiddir?

- Heyvandarlıq
- Yeyinti sənayesi
- Kənd təsərrüfatı
- ASK
- İaşə

2 2. Aşağıda sadalananlardan hansı iqtisadiyyat sahəsinə aiddir?

- Elektroenergetika
- Kənd təsərrüfatı
- Yeyinti sənayesi
- Maşınqayırma
- Metallurgiya

3 3. İqtisadiyyat sahələrinə hansı səviyyədə baxılır?

- həm makro, həm də mikro
- mezo
- makro
- mikro
- meqa

4 4. Kursun tədqiqat obyektini nə təşkil edir?

- İstehsalın təşkili
- Yeyinti sənayesi
- Sahə
- İqtisadiyyat
- Sənaye iqtisadiyyatı

5 5. Kursun öyrənilmə məqsədini nə təşkil edir?

- Sənayenin xüsusiyyətləri və onun xalq təsərrüfatı kompleksindəki yerinin öyrənilməsi
- Resurs və təşkilatı xüsusiyyətli ehtiyatların və amillərin aşkar edilməsi əsasında sahənin fəaliyyəti və səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- İqtisad elminin və fənninin kateqoriya və qavramaq aparatının möhkəm mənimsənilməsi
- Texniki – iqtisadi göstəricilərin məcmu və əhəmiyyətinə görə sahənin iqtisadiyyatı haqqında mövcud informasiyanın alınması
- Sahənin fəaliyyət şəraitini və xüsusiyyətini əhəmiyyətli dərəcədə müəyyən edən sənaye iqtisadiyyatının spesifikasiyasının öyrənilməsi

6 6. Yeyinti sənayesi - bu:

- Sənayenin kompleks yarımsahəsidir
- Sənayenin kompleks sahəsidir
- İqtisadiyyatın kompleks sahəsidir
- İqtisadiyyatın yarımsahəsidir
- Sənayenin yarımsahəsidir

7 7. “Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı” kursunun öyrənilməsinin obyektini nə təşkil edir?

- yeyinti və yüngü sənaye müəssisələri
- yeyinti sənayesi
- sahə
- sənaye
- ictimai iaşə

8 8. Əmək bölgüsünün hansı növləri mövcuddur?

- ümumi, şəxsi və individual
- ictimai, şəxsi və fərdi
- ümumi və şəxsi
- ictimai, ümumi və şəxsi
- ictimai, şəxsi və fərdi yeyinti

9 9. “Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı” kursu hansı iqtisadi fənnlə bağlıdır?

- yeyinti sənaye müəssisələrinin texnologiyası
- müəssisə iqtisadiyyatı
- istehsalın işkili
- yüngül sənayesinin iqtisadiyyatı
- yeyinti sənayesinin texnologiyası

10 10. «Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı» kursunun öyrənilməsinin predmetni nə təşkil edir?

- optimal istehsalat xərclərinin müsbət nəticələrinin əldə olunması şərtləri və amilləri
- yeyinti sənayesində obyektiv iqtisadi qanunlarının öyrənilməsi və onların təzahür formaları
- sənaye müəssisələrində maddi və əmək resurslarından rəşional istifadədə ehtiyatların aşkar edilməsi
- yeyinti sənaye sahələrinin yerləşdirilməsinin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- iqtisadiyyatın digər sahələri ilə yeyinti sənayesinin bəğliləğinin öyrənilməsi

11 Əmək bölgüsünün növləri:

- ictimai, şəxsi, fərdi
- ümumi, şəxsi, fərdi
- ictimai və şəxsi
- şəxsi və fərdi
- ümumi, şəxsi, fərdi və ictimai

12 Xalq təsərrüfatının iri sahələri əmək bölgüsünün hansı mərhələsində formalaşır?

- Ümumi və şəxsi
- Ümumi
- Şəxsi
- Fərdi
- İctimai

13 Yeyinti sənayesi əmək bölgüsünün hansı mərhələsində formalaşmışdır?

- Ümumi və şəxsi
- Şəxsi
- Ümumi
- Fərdi
- İctimai

14 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi həm hasilata, həm də emala aiddir?

- Qənd-rafinad
- Duz
- Ət
- Süd
- Tütün

15 Yeyinti sənayesi bilavasitə hansı amildən asılıdır?

- Siyasi amildən
- Coğrafi amildən
- Elmi – texniki tərəqqi amilindən
- İqtisadi amildən
- Sosial amildən

16 Yeyinti sənayesi iqtisadiyyatın hansı sahəsi ilə daha sıx əlaqədardır?

- Rabitə
- Kənd təsərrüfatı
- Ticarət
- Tikinti
- Nəqliyyat

17 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində Nestle, Kraft – Foods, Mars kimi beynəlxalq transmilli korporasiyalar fəaliyyət göstərir?

- Şokolad
- Qənnadı
- Qənd-rafinad
- Unüyütmə
- Biskvit

18 Aqrar – sənaye kompleksini istehsal vasitələri hansı sahə təmin edir?

- Yeyinti metallurjiyası
- Yeyinti və ərzaq maşınqayırması
- Yeyinti sənayesi
- Cihazqayırma
- Hesablama texnikası istehsalı

19 Kənd təsərrüfatı istehsalının ən başlıca amilini nə təşkil edir?

- İstehsal vasitələri
- Torpaq
- İşçi qüvvəsi
- Investisiya
- İstehsalın yerləşdirilməsi

20 Aşağıda sadalananlardan hansı sənayenin kompleks sahəsinə aiddir?

- Toxuculuq
- Yeyinti
- Təmli yeyinti
- Neft maşınqayırma

Məbel

21 Yeyinti sənayesi aiddir?

- Sənaye, kənd təsərrüfatı və ASK – ya eyni zamanda
 Sənayeyə və ASK – ya eyni zamanda
 Sənayeyə
 ASK – ya
 Kənd təsərrüfatına

22 İnkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına düşən hansı məhsul müntəzəm olaraq azalır?

- Tərəvəz
 Şəkər
 Bitki yağı
 Balıq
 Meyvə

23 İnkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına düşən hansı məhsul müntəzəm olaraq artır?

- Ət konservləri
 Balıq
 Şəkər
 Yumurta
 Kərə yağı

24 Hansı sahənin müəssisələri 600 addan çox məhsul istehsal edir?

- Təmli yeyinti
 Ət və süd
 Çörəkbişirmə
 Unüyütmə - yarma
 Balıq

25 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi kənd təsərrüfatı ilə daha sıx əlaqədardır?

- Qənd – rafinad
 Ət və süd
 çörəkbişirmə
 makaron
 Qənnadı

26 Dövlətin material ehtiyatlarının formalaşmasında hansı sahə əhəmiyyətli rol oynayır?

- Qənd – rafinad
 Ət və süd
 Çörəkbişirmə
 Unüyütmə - yarma
 Makaron

27 Hansı sahənin məhsulu elmi - əsaslandırılmış normalarla müəyyən edilən mütləq gündəlik tələbat məhsullarına aiddir?

- Təmli yeyinti
 Ət və süd
 Qənd – rafinad

- Unüyütmə - yarma
- Balıq

28 Yeyinti sənayesinin müxtəlif sahələrində, ətriyyat və əczaçılıq sənayesində hansı sahənin məhsulları istifadə olunur?

- Çörəkbişirmə
- Ət və süd
- Təmli – yeyinti
- Balıq
- Unüyütmə - yarma

29 Kənd təsərrüfatı məhsullarını tədarük, emal, saxlanma və istehlakçılara çatdırılmasını təmin edən sahə hansıdır?

- İstehsal infrastrukturunu sahələri
- Yeyinti sənaye sahələri
- Yeyinti və ərzaq maşınqayırması
- Bitkilərin mühafizəsi üçün kimyəvi vasitələr istehsal edən sahə
- Kənd təsərrüfatı maşınqayırması

30 Yeyinti sənayesi nədir?

- Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin yarım sahəsidir
- Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin kompleks sahəsidir
- İctimai əmək bölgüsü nəticəsində bir – birilə əlaqədar olan və kənd təsərrüfatı xammalından alınan yeyinti məhsulları və istehsal vasitələri ilə təmin edən iqtisadiyyatın sahələrinin məcmusudur
- Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənaye sahələrinin məcmusudur
- Təbii resursları hasil edən və əsasən kənd təsərrüfatı xammalından yeyinti məhsulları istehsalını yerinə yetirən sənaye sahəsidir

31 Hansı sahənin müəssisələri müxtəlif yeyinti, maşınqayırma və yanacaq – energetika məhsullarının ən iri istehlakçısıdır?

- Təmli – yeyinti
- Ət və süd
- Tütün
- Unüyütmə - yarma
- Balıq

32 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi özünün yüksək rentabelliliyi ilə fərqlənir və büdcəyaradandır?

- Konservlər
- Qənnadı
- Çörəkbişirmə
- Makaron
- Unüyütmə - yarma

33 İstehsal amili kimi torpağın xüsusiyyəti hansıdır?

- O, gəlirlilik və istifadə səmərəliliyinə görə differensiallaşdırılır
- O, əsasını əmək məsrəfləri təşkil edən dəyərə malik deyil və aşınır
- Müəyyən bir vaxt keçdikdən sonra o aşınır və ona amortizasiya hesablanır
- O, əmək dəyərinə malikdir və maya dəyərinin formalaşmasında iştirak edir
- O, ərazi üzrə yenidən bərpa edilə və artırıla bilər

34 35. Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatın hansı sahəsi ilə ənənəvi olaraq sıx əlaqələri mövcuddur?

- aqrar-sənaye kompleksi
- kənd təsərrüfatı
- ticarət
- ictimai iaşə
- ticarət

35 36. Sahə anlayışına hansı xüsusiyyətləri aid etmək olmaz?

- texnoloji prosesin ümumliyi
- birgə yerləşdirmə bazaası
- istehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı
- birgə istifadə olunan məhsul
- kadrların professional tərkibi

36 37. Hazırda inkişaf etmiş ölkələrdə istehlak olunan qida məhsulunun tendensiyası necədir?

- dəniz məhsullarının istehlakının aşağı düşməsi
- meyvə və tərəvəz istehlakının yüksək olması
- yüksək kalorili qidaya keçid
- ət məhsullarının istehlakının artması
- şokolad və konditer məmulatlarının istehsalının və istehlakının yüksəldilməsi

37 38. Yeyinti sənayesinin inkişaf etdirilməsi zəruriyyəti nədir?

- aqrar-sənaye kompleksi ilə sıx əlaqələrin qurulması
- bazarın tələblərinə uyğun olaraq yeyinti sənayesində struktur dəyişiklikləri
- nəqliyyat xərclərin azalması
- sənayenin restrukturizasiyası
- zülallı qidaya keçid

38 Yeyinti sənayesinin mövsümi sahələrinə aiddir?

- Makaron
- Şəkər çuğunduru
- Piy
- Spirt
- Ət və süd

39 Əhalini əsas ərzaq məhsulları ilə təmin edən sahələr:

- spirt
- çörəkbişirmə
- tamlı yeyinti
- balıq
- unüyütmə - yarma

40 Parfümeriya-kosmetika sahəsi yeyinti sənayesinin hansı sahələri qrupuna daxildir?

- kombinləşdirilmiş yem
- tamlı yeyinti
- ət və süd
- unüyütmə-yarma
- balıq

41 Sənəyə sahələrini necə səciyyələndirmək olar?

- İstifadə olunan xammalın ümumilliyi, texnoloji proseslər, kadrların professional tərkibi və ictimai əməyin ərazi bölgüsü ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
- İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə olunan xammal, texnoloji proseslər və kadrların professional tərkibi ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
- İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə etdikləri xammalla, texnoloji proseslərin və əhalinin istehsal verənləri ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
- İstehsalın inkişaf səviyyəsi, texnoloji proseslər, istehsal edilən məhsulun ümumiliyi ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
- İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə olunan xammalla, təbii və coğrafi şərait, kadrların professional tərkibi ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi

42 Yeyinti sənayesinə neçə ixtisaslaşdırılmış sahələr daxildir?

- 60 – a yaxın
- 40 – a yaxın
- 20 – ə yaxın
- 30 – a yaxın
- 50 – ə yaxın

43 Yeyinti sənayesinin hansı məhsulu sonrakı sənaye emalı üçün yeyinti sənayesinin öz müəssisəsinə göndərilir?

- Kombinəlaşdırılmış yem
- Şəkər
- Spirt
- Duz
- Nişasta

44 Yeyiniyi sənayesinin hansı məhsulu sonrakı emal üçün xalq təsərrüfatının başqa sahəsinin müəssisələrinə göndərilir?

- süd
- spirt
- şəkər
- yağ
- ət

45 Yeyinti sənayesində ilkin baza istehsalına nə aiddir?

- Konservlərin hazırlanması
- Heyvanların kəsilməsi
- Ət istehsalı
- Çörəkbişirmə
- Şərabın doldurulması

46 Yeyinti sənayesində əsas ərzaq istehsalına nə aiddir?

- Duz hasilatı
- Un məmulatlarının hazırlanması
- Heyvanların kəsilməsi
- Balıq ovu
- Məhsul yığımı

47 Yeyinti sənaye sahələri nə istehsal edir?

- Həm əmək vasitələri, həm də əmək alətləri
- Həm istehsal vasitələri, həm də istehlak alətləri
- İstehsal vasitələri
- Əmək alətləri
- İstehlak alətləri

48 Yeyinti sənayenin əmtəəlik məhsulunda “A” qrupu ilə “B” qrupu arasındakı nisbət necədir?

- 1/5 və 4/5
- 1/3 və 2/3
- 1/2 və 1/2
- 1/4 və 3/4
- 2/3 və 1/3

49 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi biokimyəvi, mikrobioloji və kimyəvi proseslər üstünlük təşkil edən sahələrə aiddir?

- Makaron
- Piy istehsalı
- Qənd – rafinad
- Qənnadı
- Unüyütmə

50 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi əmək alətlərinin hazırlanmasının mexaniki əsasını təşkil edilməsində üstünlük təşkil edən sahələrə aiddir?

- Duz
- Qənd – rafinad
- spirt
- Piy istehsalı
- Şəkər çuğunduru

51 Xammalın emal növlərinə görə yeyinti sənaye sahələri hansı qruplara bölünür?

- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalı hasil və emal edən
- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalın hasilatı və emalı
- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını emal edən
- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən
- Həm bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı kimi, həm də kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalı emal edən

52 Yeyinti sənayesinin ən iri və yetkin sahələrindən biri:

- Duz istehsalı
- Unüyütmə-yarma
- Piy istehsalı
- Qənnadı
- Spirt

53 Unüyütmə və yarma zavodları:

- Müəyyən qədər avtomatlaşdırılıb
- Texnoloji proseslərin yüksək səviyyədə avtomatlaşdırılması ilə fərqlənir
- Müəyyən qədər mexanikləşdirilib

- Onlarda əl əməyi üstünlük təşkil edir
- Tamamilə mexanikləşdirilib

54 Hansı sahənin müəssisələri texniki və tibbi məhsullar istehsal edə bilər, yaxud yapışqan – yapışqanlı maddə, gön- dəri istehsal edən zavodlar üçün xammal təchizatçısı ola bilər?

- çörəkbişirmə
- ət və süd
- tamlı yeyinti
- balıq
- unüyütmə - yarma

55 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi yarım sahələrə malik deyil?

- kombinəşdirilmiş yem
- balıq
- tamlı yeyinti
- ət və süd
- unüyütmə-yarma

56 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi tərkibinə görə ən mürəkkəb hesab olunur?

- kombinəşdirilmiş yem
- tamlı yeyinti
- ət və süd
- unüyütmə-yarma
- balıq

57 İqtisadiyyatın sahə quruluşu nə deməkdir?

- Ümumi daxili məhsulda, məşğul olanların xüsusi çəkisində, əsas istehsal fondlarının dəyərində xüsusi çəkiyə malik olan yeyinti sənaye sahələri arasındakı nisbət
- İqtisadiyyatda əmək vasitələrinin ümumi dəyərində sahənin əsas istehsal fondlarının dəyərində, konkret bir sahədə çalışanların xüsusi çəkisi ilə, ümumi daxili məhsul istehsalındakı payları ilə ifadə olunan yeyinti sənayesinin ayrı-ayrı sahələri arasındakı nisbət
- İqtisadiyyatda əmək vasitələrinin ümumi dəyərindəki istehsal olunan ümumi daxili məhsulda öz əksini tapan onun ayrı-ayrı sahələrinin arasındakı qarşılıqlı nisbət
- Əmək qabiliyyətli əhəlinin ümumi sayında konkret bir sahədə məşğul olanların xüsusi çəkisi ilə ifadə olunan ayrı-ayrı sahələr arasındakı nisbət
- Sahənin əsas istehsal fondlarının dəyəri ilə ifadə olunan ayrı-ayrı sahələr arasında nisbət

58 Aşağıdakı təsdiqini tapmış fikirlərdən hansı düzdür?

- Yeyinti sənaye müəssisələrinin yerləşdirilməsi xammal bazasının olub-olmamasından asılı deyil
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çox sayda malikdir
- Yeyinti sənaye müəssisələri ancaq kiçik istehsal müəssisələri kimi təqdim olunur
- Əksər yeyinti sənaye müəssisələri uzun bir müddət ərzində öz xərclərini ödəyir
- Yeyinti sənaye müəssisələri nisbətən yüksək olmayan səmərəlilik səviyyəsi ilə səciyyələnir

59 Aşağıdakı təsdiqini tapmış fikirlərdən hansı düzdür?

- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aiddir; özündə transmilli korporasiyaları birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini uzun müddətdə çıxarır
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələrdir. O, özündə həm çox böyük olmayan, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir; əksər yeyinti sənaye müəssisələri qısa bir vaxtda öz xərclərini çıxarır

- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələr sırasına düşür, özündə yalnız kiçik müəssisələri birləşdirir, əksər yeyinti sənaye müəssisələri öz xərclərini qısa bir vaxtda çıxarır
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aid deyil; özündə həm kiçik müəssisələri, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələrə malikdir; özündə ancaq kiçik müəssisələri birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini qısa bir vaxtda çıxarır

60 Yeyinti sənayesini necə səciyyələndirmək olar?

- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğulluqda aşağı səviyyəyə, əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək səviyyəyə malikdir.
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə, məşğuluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək olmayan xüsusi çəkiyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğul olanları yüksək səviyyəlidir, əsas istehsal fondlarının dəyərində yüksək səviyyəyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir, əsas istehsal fondlarının dəyərində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək, məşğulluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə aşağı xüsusi çəkiyə malikdir

61 Aşağıda sadalananlardan hansı unüyütmə - yarma sahəsinin xüsusiyyətidir?

- Kiçik və orta müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı iri müəssisələrin çox olması
- İstehsal güclərinin iri müəssisələrdə təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması və müxtəlif mülkiyyət formalı kiçik müəssisələrin çox olması
- İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı kiçik müəssisələrin sayının çox olması
- İstehsal güclərinin kiçik və iri müəssisələrdə təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması və iri şəxsi mülkiyyət müəssisələrinin çox olması
- İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsi və çoxsayı dövlət müəssisələrinin olması

62 Çörəkbişirmə sahəsinin xüsusiyyəti nədən ibarətdir?

- çörək istehsalı ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılır; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxıb bilərlər; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsinin yüksək səviyyədə olması qeyd olunur.
- çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsi yüksək dərəcədə özünü göstərir
- çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin yaranması prosesinə dövlət qarışır
- çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxıb bilərlər; sahədə qiymətin əmələ gəlməsinə dövlət qarışır
- çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxıb bilərlər; sahədə qiymətin dövlət tərəfindən yüksək səviyyədə tənzimlənməsi qeyd olunur

63 Hansı sahədə əsas məhsuldan əlavə geniş çeşiddə yeyinti və texniki piylərin, yapışqanlı maddələrin (jelatin); ərzaq və yem üçün un, tibbi dərmanlar istehsal olunur?

- çörəkbişirmə
- ət və süd
- tamlı yeyinti
- balıq
- unüyütmə - yarma

64 65. Hansı əlamətlərə görə sahələri "A" və "B" qruplara bölmək olar?

- hazır məhsulun xüsusiyyəti
- istehsal olunan məhsulun iqtisadi təyinatı
- əmək alətlərinə təsir növü

- məhsul emalı
- istehlak olunan məhsul növləri

65 66. Hansı sahə 600 addan çox məhsul istehsal edir?

- alkoqolsuz içki istehsalı
- ət
- süd
- yağ-piy
- konserv

66 67. Qeyd olunanlardan hansı yeyinti sənayesinin ən iri sahə qruplarını təşkil edir?

- yağ-piy
- təmli yem
- şəkər
- buğda
- spirt

67 68. Yeyinti sənayesinin texniki-iqtisadi məxsusluğuna nə aid etmək olar?

- ticarət ilə sıx əlaqə
- texnoloji, əsasən bioximik proseslərin müşahidə olunması
- əsasən sənaye təmayüllü xammal
- istehlak olunan bir komponentli xammal
- istehlak olunan əksər qida məhsullarının individual xarakter daşması

68 Yeyinti sənayesi, bu:

- kapitaltutumlu sahədir
- materialtutumlu sahədir
- əməktutumlu sahədir
- enerjitutumlu sahədir
- fondtutumlu sahədir

69 Hansı sahə işçi qüvvəsinin təmərküzləşmə səviyyəsi yüksək olan rayonlara sövq edir?

- Kapitaltutumlu
- Əməktutumlu
- Materialtutumlu
- 0.0
- Fondtutumlu

70 Yeyinti sənayesinin hansı müəssisələri xammal mənbəyi olan rayonlara sövq edir?

- qənd-rafinad istehsalı
- konserv
- çörəkbişirmə
- liker-araq istehsalı
- alkoqolsuz içkilər

71 Hansı müəssisələr istehlak rayonlarına sövq edir?

- Balıq
- Qənd – rafinad
- Konservlər

- Şəkər çuğunduru
- Şərab emalı müəssisələri

72 Hansı müəssisə hər bir şəhərdə yerləşdirilməlidir?

- pivəbişirmə və balıq məhsulları istehsalı sənaye müəssisələri
- çörəkbişirmə və alkoqolsuz içkilər sənaye müəssisələri
- unüyütmə, şəkər çuğunduru sənaye müəssisələri
- kombinəlaşdırılmış yem
- Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi tərkibinə görə ən mürəkkəb hesab olunur?

73 Yeyinti sənaye sahələrinin yerləşdirilməsinin xüsusiyyətinə nə aiddir?

- Çoxsaylı xammal növlərinin daşınılmasının mümkünlüyü
- unüyütmə-yarma
- balıq
- kombinəlaşdırılmış yem
- İqtisadiyyatın sahə quruluşu nə deməkdir?

74 Hansı müəssisə hazırladığı hazır məhsulun çəkisindən bir neçə dəfə artıq olan xammaldan istifadə edir?

- liker – araq
- şəkər çuğunduru
- qənd – rafinad
- pivəbişirmə
- makaron istehsal edən

75 Hansı müəssisələrdə hazır məhsulun çəkisi ilkin xammalın çəkisini əhəmiyyətli dərəcədə üstələyir?

- yağ – pendir istehsalı
- pivəbişirmə
- şəkər çuğunduru
- qənd – rafinad
- makaron istehsalı

76 Hansı müəssisədə ilkin xammalın çəkisi hazır məhsulun çəkisi ilə müqayisə edilə bilər?

- liker – araq
- qənd – rafinad
- şəkər çuğunduru
- pivəbişirmə
- yağ – pendir

77 Hansı müəssisələr hər bir vilayətdə və uzaq əyalətlərdə mütləq yerləşdirilməlidir?

- pivəbişirmə və balıq məhsulları sənaye müəssisələri
- unüyütmə, ət və süd sənaye müəssisələri
- tütün istehsalı və alkoqolsuz içkilər sənayesi
- 0.0
- 0.0

78 Hansı sahənin yerləşdirilməsi elmi – iqtisadi əsaslandırılmadan asılı olmayaraq məhdudlaşdırılmalıdır?

- liker – araq və yarma müəssisələri
- tütün istehsalı, çay və sitrus məhsulları istehsalı
- tütün istehsalı və alkoqolsuz içkilər sənayesi
- unüyütmə, ət və süd sənaye müəssisələri
- duz və qənd – rafinad sənaye müəssisələri

79 Hansı sahənin müəssisələri iri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

- çuğundur - şəkər
- çörəkbişirmə
- kombinləşdirilmiş yem
- duz istehsalı
- tütün

80 Hansı müəssisələr ət, süd və quşçuluğun yüksək inkişaf etdiyi rayonlarda yerləşdirilir?

- yağ istehsalı
- kombinə edilmiş yem istehsalı
- pendir istehsalı
- tamlı- yeyinti
- süd- konserv

81 Ət və süd sənayesinin yerləşdirilməsi xüsusiyyətinə nə təsir göstərir?

- xammalın daima olması
- maldarlıq təsərrüfatının yerləşdiyi yer
- su ehtiyatlarının olması
- regionda əmək ehtiyatlarının çoxluğu
- sosial infrastrukturun olması

82 Saxlanma müddəti məhdud olan ət məhsulları sənaye müəssisələri harada yerləşdirilir?

- dağlıq regionlarda
- iri yaşayış məntəqələrində
- xammal zonasında
- həm iri yaşayış məntəqələrində, həm də xammal zonasında
- kənd yerlərində

83 Saxlanması uzunmüddətli olan ət məhsulları müəssisələri harada yerləşdirilir?

- dağlıq regionlarda
- həm iri yaşayış məntəqələrində, həm də xammal zonasında
- iri yaşayış məntəqələrində
- xammal zonasında
- kənd yerlərində

84 Hansı süd məhsulları müəssisələri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

- kəsmik və xama istehsal edən
- qatıq və yoqurt istehsal edən
- yağ – pendir
- pendir istehsalı
- süd-konservlər

85 Yeyinti sənaye müəssisələrinin yerləşdirilməsinin iqtisadi əsaslandırılması hansı ardıcılıqla həyata

keçirilir?

- Müəssisələrin yerləşdirilməsi üçün makrorayonun müəyyən edilməsi; xammal emalına lazım olan əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsi üçün mikrorayonunun müəyyən edilməsi
- xammalın emalı üçün lazım olan əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsi mikrorayonunun müəyyən edilməsi; müəssisənin yerləşdirilməsinin mikrorayonunun müəyyən edilməsi
- müəssisənin yerləşdirilməsinin makro rayonunun müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- xammalın emalı üçün lazım olan əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsinin müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- İstehsalın yerləşdirilməsinin mikrorayonunun müəyyən edilməsi; yerləşdirmənin makrorayonunun müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi

86 Aşağıda verilən fikirlərin hansı düzdür?

- dəyirmanların və yarma zavodlarının yerləşdirilməsi yarma bitkilərinin becərildiyi və məhsulun istehlakı rayonlarından asılı deyil
- dəyirmanlar əsasən məhsulun istehlak olduğu yerdə, yarma zavodları isə yarma becərilən rayonlarda yerləşdirilir
- dəyirmanlar əsasən yarma bitkiləri becərilən rayonlarda, yarma zavodları isə məhsulun istehlakı yerlərində yerləşdirilir
- dəyirmanlar və yarma zavodları əsasən məhsulun istehlakı yerlərində yerləşdirilir
- dəyirmanlar və yarma zavodları əsasən yarma bitkiləri becərilən rayonlarda yerləşdirilir

87 Süd istehsalının xüsusiyyətləri nədən ibarətdir?

- istehlak rayonlarına meylli olması və məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması
- xammal zonasına meylli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması
- onun həm istehlak rayonlarına yaxınlığı, həm də xammal zonasına yaxın olması, həmçinin hazır məhsulun saxlanma müddətinin çox qısa olması
- istehlak rayonlarına meylli olması və məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması
- xammal zonalarına meylli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması

88 Aşağıda verilən fikirlərin hansı düzdür?

- çörəkbişirmə müəssisələri əsasən xammal mənbəyi olan rayonlara meylli olurlar
- taxılın üyüdülməsi zamanı alınan undan başqa əlavə məhsul və tullantılar konservləşdirilmiş yemlər üçün çox qiymətli məhsullardır
- çörəyin saxlanma müddətində məhdudiyət yoxdur, ona görə də onun uzunmüddətli ehtiyatı saxlanılır
- unüyütmə zavodlarının hazır məhsullarının böyük bir hissəsi məhsulun keyfiyyətinə zərər vermədən xüsusi nəqliyyatla daşınır
- unüyütmə müəssisələrində alınan əlavə məhsul və tullantılardan ikinci məhsulun alınmasında istifadə olunur

89 Yeyinti sənaye sahələrinin hansı xüsusiyyəti onların yerləşdirilməsinə təsir edir?

- xammalın bir çoxunun mövsümi xüsusiyyəti, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınılması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin xüsusi çəkisinin aşağı olması
- bir çox xammal növlərinin mövsümi xüsusiyyəti, bəzi xammalın və hazır yeyinti məhsullarının daşınılması, bir çox yeyinti məhsullarının istehlakının hər yerdə və kütləvi istehlakı
- çoxnövlü xammalın mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının bir tərkibli olması, maya dəyərində və yeyinti məhsullarının maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin azlığı
- xammal emalının tərkibinin çox komponentli olması, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınılması, yeyinti məhsullarının dəyərində və maya dəyərində daşınma xərclərinin aşağı paya malik olması
- əksər yeyinti məhsullarının istehlakının mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının tərkibinin bir komponentli olması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin yüksək xüsusi çəkisi

90 91. Bişmiş kolbasa məmulatlarının istehsalını təşkil edən müəssisələrinin yerləşdirmə

xüsusiyyətləri nədədir?

- məktəb və ali məktəblərə yaxın
- əsasən istehlak məntəqərində yerləşdirilir
- xammal mənbələri olan rayonlara
- ferma və otlaqlara yaxın yerləşdirilməsi
- sıx əhali olan məntəqələrdən uzaq

91 92. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi məhsul istehlakını həyata keçirir?

- çay
- un emalı
- balıq
- spirt
- çuğundur-şəkər

92 93. Hazır yeyinti məhsullarının istehsalında əlavə istehsal gücü necə müəyyən edilir?

- müəssisənin iş vaxtının məcmusu və əlavə xammal həcminə hasili
- məhsul istehsalının əlavə həcmnin müəssisənin iş vaxtına nisbətinin fəvclərdən istifadə əmsalına hasili
- müəssisənin iş vaxtının əlavə məhsul həcminə nisbəti və onun istifadə gücü əmsalına xasili
- müəssisənin iş vaxtı ilə və məhsulun əlavə istehsal həcmi arasında olan fərqin fəvclərdən istifadə əmsalına hasili
- xammalın əlavə həcmnin onun optimal emal dövrünə nisbətinin fəvclərdən istifadə əmsalına hasili

93 94. Süd məhsullarını istehsal edən müəssisələrin yerləşdirilməsi xüsusiyyətləri nədədir?

- uşaq təşkilatlarına yaxın yerləşdirilməsi
- əsasən B istehlak məntəqəsində yerləşdirilməsi
- xammal mənbələri olan rayonlara yaxın
- ferma və otlaqlara yaxın yerləşdirilməsi
- sıx əhali olan məntəqələrdən uzaq

94 95. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində il ərzində məhsulun qeyri-bərabər istehlakı ilə əlaqədar olaraq istehsalın mövsümi enmələri müşahidə olunur?

- yağ-piy
- alkoqolsuz içkilərin istehsalı
- qənnadı
- makaron
- tütün

95 96. İstehsal fəvclərindən istifadənin yaxşılaşdırılmasının ekstensiv yollarına nə aiddir?

- istehsalın ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi və kombinəlaşməsi
- təqvim iş vaxtında avadanlığın istifadəsinin yaxşılaşdırılması
- istehsal texnikasının təkmilləşdirilməsi
- istehsal proseslərinin kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- avadanlığın modernləşdirilməsi

96 97. Planlaşdırmanın hansı metodu son məqsədlərin müəyyən edilməsinə əsaslanaraq planlaşdırmanı qurur, sonra isə ilk növbədə elm və texnikanın nailiyyətlərinə əsaslanaraq bu məqsədlərin reallaşdırılmasının mümkün yollarını işləyib hazırlayır?

- şəbəkə metodu
- proqram məqsədli metod

- balans metodu
- normativ metod
- qrafik metod

97 Aşağıda sadalananlardan hansı əmtəlik məhsulun nomenklaturasına aiddir?

- bişirilmiş kolbasa
- kolbasa məmulatları
- sosiskalar
- vetçina
- hissə verilmiş kolbasa

98 Əmtəlik məhsulun nomenklaturasına aiddir:

- dördurma
- yağlı süd məhsulları
- pasterizə edilmiş süd
- kefir
- qaymaq

99 101. Əmtəlik məhsulun həcmi necə müəyyən olunur?

- satılmış məhsulun həcminə vurulan qiymətlə maya dəyəri arasındakı fərqlə
- məhsulun natural ifadədə həcmnin onun vahidinin fəaliyyətdə olan topdansatış qiymətinə nisbəti ilə
- məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin məhsul vahidinin topdansatış qiymətinə nisbəti ilə
- satılmış məhsul həcmnin və bitməmiş istehsal qalıqlarının miqdarı ilə
- satılmış məhsul həcmnin və bitməmiş istehsalın qalıqları arasındakı fərqlə

100 102. Keyfiyyətinə görə sabit xammal emal edən sahələrdə istehsal gücü necə müəyyən edilir?

- istehsal sahələrinin maksimal mümkün istifadəsi ilə
- məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə
- xammalın maksimal mümkün emalı ilə
- avadanlığın maksimal mümkün istifadəsi ilə
- iş vaxtı fondunun maksimal mümkün istifadəsi ilə

101 103. Bilavasitə kənd təsərrüfatı xammalını emal edən sahələrin gücü necə müəyyən olunur?

- istehsal sahələrinin maksimal mümkün istifadəsi ilə
- xammalın maksimal mümkün emalı ilə
- məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə
- avadanlığın maksimal mümkün istifadəsi ilə
- iş vaxtı fondunun maksimal mümkün istifadəsi ilə

102 104. Xalis məhsul nədir?

- məhsulun material xərclərini çıxmaqla topdansatış qiymətlərində pulla qiymətləndirilməsi
- məhsulun material və amortizasiya xərclərini çıxmaqla topdansatış qiymətlərində pulla qiymətləndirilməsi
- il ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi
- satılan məhsulun vergilər çıxılmaqla pulla qiymətləndirilməsi
- əmtəlik məhsulun amortizasiya çıxılmaqla pulla qiymətləndirilməsi

103 105. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində müəssisələr il ərzində əsasən fasiləsiz işləyirlər?

- vitaminli
- pivəbişirmə

- çaybükülmə
- təkrar şərəbçılıq
- meyvə-tərəvəz konservləri

104 106. Hansı sahənin müəssisələri istirahət və bayram günləri fasilə edir və əsasən iki növbədə işləyirlər?

- çuğundur-şəkər
- makaron
- yağ-piy
- qarğıdalı-nişasta
- meyvə qurutma

105 Əmtəə nomenklaturası nədir?

- iqtisadiyyatın istənilən sahəsində fəaliyyət göstərən bütün mülkiyyət formaları tərəfindən istehsal edilən müxtəlif təyinatlı, müxtəlif əmtəələrin siyahısı
- sənaye müəssisəsində istehsal edilən ümumi və ya oxşar təyinatlı bircinsli və müxtəlif cinsli məhsulların siyahısı
- özünün müəyyən əlamətinə, xassəsinə və təyinatına görə formalaşan müxtəlif növ və cürbəcür məhsullar yığımı
- istehsal edilən əmtəələrin ümumi həcmində hər bir əmtəə növünün xüsusi çəkisi
- ümumi və ya oxşar təyinatlı məhsulların müxtəlif növləri və sahəaltı növləri

106 Məhsul çeşidi nədir?

- iqtisadiyyatın istənilən sahəsində bütün mülkiyyət formalarının müəssisələrində istehsal edilən, müxtəlif təyinatlı müxtəlif əmtəələrin siyahısı
- özünün müəyyən əlamətinə, xassəsinə və təyinatına görə formalaşan müxtəlif növ və cürbəcür məhsullar yığımı
- sənaye müəssisələrində istehsal edilən ümumi və oxşar təyinatlı bircins və müxtəlif cinsli məhsulların siyahısı
- istehsal edilən əmtəələrin ümumi həcmində hər bir əmtəə növünün xüsusi çəkisi
- ümumi və oxşar təyinatlı məhsulun növlərinin yarım-növ məhsulların müxtəlifliyi

107 Çeşidin bütövlüyü nə deməkdir?

- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

108 Çeşidin genişliyi nə deməkdir?

- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

109 Çeşidin davamlılığı nə deməkdir?

- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti

- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

110 Çeşidin təzələnməsi nə deməkdir?

- məhsulların istehlakçıların müxtəlif segmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

111 Çeşidin rasionallığı nə deməkdir?

- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
- məhsulların istehlakçıların müxtəlif segmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

112 Əmtəlik məhsul nədir?

- hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul
- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir
- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul
- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir

113 115. Hazır məmulatlar nədir?

- hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul
- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir
- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul
- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir

114 116. Satılan məhsulun həcmi nədir?

- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir
- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir
- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul
- hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul

115 117. Ümumi məhsul nədir?

- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir
- müəyyən vaxt dövründə (ay, rüb, il) istehsal olunan məhsul
- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir
- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul

116 118. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində istehsal gücü məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə müəyyən olunur?

- yağ – piy
- liker – araq
- çuğundur-şəkər
- kartof-niştasta
- ilkin şirabçılıq

117 119. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində istehsal gücü xammalın maksimal mümkün emalı ilə müəyyən olunur?

- təkrar şirabçılıq
- yağ-piy
- qənd-rafinad
- çörəkbişirmə
- marqarin

118 120. Hansı sahədə əmtəəlik və ümumi məhsul həcmi uyğun gəlir?

- qənnadı
- şirabçılıq
- çörəkbişirmə
- ət və süd
- alkoqolsuz içkilər istehsalı

119 121. Cəmiyyətin dəyişən sosial strukturu bazarda istehlakçıların müxtəlif tələblərinə necə təsir edir?

- kimlər ki, həmin sosial qrup çərçivəsində öz sosial statusunu dəyişib
- o, hansı ki, bazarda yoxdur, yeni bazar
- kütləvi istehsal
- orta ailənin tələbləri və istəkləri
- hər bir sosial struktura müvafiq standartlar

120 122. Dünya bazarlarında uğurlu rəqabət etmək üçün istehsalçı istehlakçıların istəklərində hansı dəyişiklikləri görməlidir?

- öyrənmək, aşkar etmək
- uzaqgörənlik, qabaqcadan duymaq
- əvvəlcədən yoxlamaq, təhlil etmək
- cəlb etmək, uğur qazanmaq
- yenidən yoxlamaq, proqnozlaşdırmaq

121 123. Bazarda istehlakçıların davranış elementləri hansılardır?

- şəxsi qabiliyyət, meyllilik, bilik, bazarda ixtisaslaşma
- stimullar, sorğular, motivlər, istəklər

- hissetmə, qəbuletmə, davranış, məqsədlər
- şəxsi keyfiyyətlər, sosial amillər, iqtisadi amillər, gəlirlər səviyyəsi
- reklam, müstəqil mənbələr, dostların rəyi

122 124. Plan dövrünün sonuna istehsal güc necə adlanır?

- orta illik
- çıxış üzrə
- giriş üzrə
- daxil olma
- layihə üzrə

123 125. Qeyd olunanlardan hansı istehsal proqramının bölməsinə aiddir?

- istehsal gücünün hesablanması planı
- ixtisaslaşma və kooperativləşdirmə üzrə plan
- marketing planı
- maliyyə planı
- məhsul satışı planı

124 126. Müəssisənin istehsal gücü daha çox hansı göstəricilərdə hesablanır?

- natural və dəyər ifadələrində
- natiral
- şərti natural
- dəyər
- əmək

125 127. Xalis məhsul necə hesablanır?

- material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra satılıq məhsul
- material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan əmtəlik məhsul
- Vergi və ayırmalar çıxıldıqdan sonra məhsulun satışından alınan mənfəət
- amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan əmtəlik məhsul
- material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan ümumi məhsul

126 128. Yeyinti sənayesində emal edilən xammal və materialları alınma üsuluna görə necə sinifləşdirmək olar?

- hasilat və emal
- kənd təsərrüfatı və sənaye
- əsas və köməkçi
- bitki və heyvandarlıq
- yerin təkindən çıxarılan və sənaye üsulu ilə alınan

127 129. Hansı sahədə məhsula olan tələbin əksər hallarda dəyişilməsi mövsümlülük yaradır?

- Spirtə
- pivə - alkoqolsuz içkilərə
- Konservlərə
- Nişasta – pateka
- Şəkərə

128 130. Kənd təsərrüfatı xammalının hansı növləri məlumdur?

- mineral, süni və ikinci emal

- bitki və heyvan mənşəli
- təbii və süni
- ilkin və ikinci emal
- mineral, süni və ilkin

129 131. Yeyinti sənaye xammalı əsasən:

- ikinci emal
- kənd təsərrüfatı
- sənaye
- mineral
- süni

130 132. Nişasta – patoka sənayesinin xammal bazasını nə təşkil edir?

- meyvə və giləmeyvə
- kartof
- taxıl məhsulları
- günəbaxan
- şəkər çuğunduru

131 133. Xammal nədir?

- məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən və hazır məhsulun tərkibinə daxil olan əmək alətlərinin bir hissəsidir.
- hazır məhsulun material əsasını və onun əsas fiziki – kimyəvi, parametrlərini müəyyən edən əmək alətlərinin bir hissəsidir
- məhsulun əsasən xüsusi estetik və fiziki keyfiyyətlərini təmin edən, hazır məhsulun tərkibinə daxil olan komponentlərdir
- məhsulun hazırlanmasına yardım edən əmək alətləridir
- taxılın, tərəvəzin, mal – qaranın və s., həmçinin müəyyən bir dövr ərzində onların ilkin emalından alınan və sonrakı emal üçün nəzərdə tutulan məhsulların ümumi miqdarıdır

132 134. Köməkçi material növlərindən hansı məhsulun tərkibinə daxil olur, lakin onun istehlak təyinatını dəyişmir?

- yanacaq
- məhsulun etiketi
- katalizatorlar
- süzgəclər
- sürtgü materialları

133 135. Hansı növ köməkçi material əmək vasitələrinin işini təmin edir?

- yanacaq
- sürtgü materialları
- məhsulun etiketi
- katalizatorlar
- süzgəclər

134 136. Yeyinti sənayesində hazır məhsulun dəyərində xammalın və materialların xüsusi çəkisi necədir?

- 90%-dən yuxarı
- 70%-dən yuxarı
- 30%-dən aşağı

- 40%- ə qədər
- 60%-ə qədər

135 137. Yeyinti sənaye müəssisələrinin fəaliyyətində hansı iqtisadi amillərdən biri mühümdür?

- əməyin təşkili və idarəetmə
- xammal resursları
- elmi – texniki tərəqqi
- əmək ehtiyatları
- mülkiyyət forması

136 138. Kənd təsərrüfatı xammalının əsas xüsusiyyətini nə təşkil edir?

- bir komponentli olması
- istehsalın mövsümi xüsusiyyəti
- onun daşınaxlı olmaması
- aşağı dəyərə malik olması
- bərpa oluna bilməməsi

137 139. Hansı sahədə xammalın il ərzində fasilələrlə daxil olması mövsümlülükə əlaqədar deyil?

- spirt istehsalı
- pıvə - alkoqolsuz içkilər
- konserv istehsalı
- kraxmal-pateka
- şəkər istehsalı

138 140. Sənaye xammalının hansı növləri məlumdur?

- mineral, süni, ilkin
- mineral, süni və ikinci
- bitki və heyvan mənşəli
- təbii və süni
- ilkin və ikinci

139 141. Yeyinti sənaye sahələrinin xammal bazasının inkişafının və formalaşmasının ən mühüm amilləri bunlardır:

- sosial – iqtisadi və texnoloji
- təbii – iqlim və sosial - iqtisadi
- texnoloji və xammal
- xammal və sosial
- təbii – iqlim və əmək

140 142. Hansı sənayenin xammal bazası özündə taxıl, unüyütmə və yarma sənayesinin tullantılarını, ət və balıq sənayesini, yağlı bitkilər emalını, spirt, pıvəbişirmə, şəkər sənayesini birləşdirir?

- likor - araq
- kombinəlaşdırılmış yem
- konserv istehsalı
- makaron istehsalı
- unüyütmə

141 143. Yeyinti sənayesinin xammal resursları nə deməkdir?

- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun maya dəyərinə amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən əmək cislərinin bir hissəsidir
- gələcək emal üçün nəzərdə tutulmuş taxıl, tərəvəz, mal-qara və i.a. , eləcə də onların ilkin emal məhsullarının müəyyən dövrdə məcmu miqdarı
- hazır məhsulun maddi əsasını təşkil edən və onun fiziki-kimyəvi, funksional və orqanoleptik parametrlərini müəyyən edən əmək cislərinin bir hissəsidir
- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun əsasən xüsusi orqanoleptik, estetik və fiziki xüsusiyyətlərini təmin edən komponentlərdir
- məhsulun hazırlanmasına imkan verən əmək cisləri

142 144. Əsas materialları necə səciyyələndirmək olar?

- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun maya dəyərinə amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən əmək cislərinin bir hissəsidir
- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun əsasən xüsusi orqanoleptik, estetik və fiziki xüsusiyyətlərini təmin edən komponentlərdir
- hazır məhsulun maddi əsasını təşkil edən və onun fiziki-kimyəvi, funksional və orqanoleptik parametrlərini müəyyən edən əmək cislərinin bir hissəsidir
- məhsulun hazırlanmasına imkan verən əmək cisləri
- gələcək emal üçün nəzərdə tutulmuş taxıl, tərəvəz, mal-qara və i.a. , eləcə də onların ilkin emal məhsullarının müəyyən dövrdə məcmu miqdarı

143 145. Xammal və maddi resurslardan hansılar istehsal prosesində iştirak etməklə hazır məhsulun maddi əsasını təşkil etmir, onun tərkibinə daxil olmur, daxil olduqda isə istehlak təyinatını dəyişmir?

- xammal materiallar
- köməkçi materiallar
- kənd təsərrüfatı xammalı
- sənaye xammalı
- əsas materiallar

144 146. Hansı sahənin xammalının kimyəvi tərkibi imkan verir ki, yeyinti məhsullarından başqa həm də müxtəlif tibbi və texniki məhsullar da istehsal edilə bilsin?

- tamlı yeyinti
- ət və süd
- çörəkbişirmə
- unüyütmə - yarma
- balıq

145 147. Kənd təsərrüfatı xammalını necə xarakterizə etmək olar?

- bahalı, əməktutumlu, bir komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunmayan
- bahalı, əməktutumlu, çox komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunan, bir çox hallarda əvəz olunan
- ucuz, əməktutumlu olmayan, bir komponentli, daşınaqlı, bərpa olunmayan
- ucuz, əməktutumlu olmayan, bir komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunmayan
- bahalı, əmək tutumlu, çox komponentli, daşınaqlı, bərpa olunan, bir çox hallarda əvəz olunan

146 148. Yeyinti sənayesində xammala qənaətin ən mühüm ehtiyatına aiddir:

- dövriyyə fondlarının dövriyyəsinin sürətləndirilməsi
- təchizatçıların tədarük məntəqələrinə maksimum yaxınlığı
- ucuz xammal və materialların tətbiqi
- müəssisələrdə istehsalın təşkilinin və idarəetmənin təkmilləşdirilməsi
- düzgün qiymət siyasətinin aparılması

147 149. Yeyinti sənayesinin mövsümi sahələrində xammalın fasilələrlə daxil olması müəssisələrin iş

göstəricilərinə necə təsir edir?

- məhsulun son buraxılış qiyməti aşağı düşür
- artıq işçi qüvvəsi yaranır
- əsas istehsal fondlarından səmərəli istifadə olunur
- əmək məhsuldarlığı yüksəlir
- kapital qoyuluşu azalır

148 150. Yeyinti sənayesinin mövsümi xarakter daşıyan sahələrində müəssisələrə mövsümlülük amilinin təsirini və onların bərabər yüklənməsini necə yoluna qoymaq olar?

- yeyinti sənaye müəssisələrində istehsalın təşkilini, planlaşmanı, idarəetməni təkmilləşdirməklə
- mövsüm olmayan vaxtda buraxılan məhsulların çeşidinin artırılması yolu ilə
- mövsümi sahələrin müəssisələrində iş yerlərinin sayının artırılması ilə
- istehsalda ucuz xammal – material növlərinin tətbiqi ilə
- təchizatçıların tədarük məntəqələrinə maksimum yaxınlaşdırılması ilə

149 151. Xammal bazasının artırılması və təkmilləşdirilməsi amillərinə aiddir:

- təchizatın və anbar təsərrüfatının təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- xammal – materialdan düzgün istifadə olunması
- yeyinti sənaye müəssisələrində istehsalın təşkilinin, idarəetmənin və planlaşdırmanın təkmilləşdirilməsi
- istehsal ehtiyatlarının azaldılması
- xammalın normativdən çox olan ehtiyatının tam ləğv edilməsi

150 152. Ümumi məhsul yığımı necə hesablanır?

- məhsuldarlıqla əkin sahələri arasındakı fərq kimi
- əkin sahələrinin məhsuldarlığa vurulması ilə
- əkin sahələrinin məhsuldarlığa nisbəti kimi
- əkin sahələrinin və məhsuldarlığın cəmi kimi
- əkin sahələri ilə məhsuldarlıq arasındakı fərq kimi

151 153. Əmtəəlik əmsalı necə hesablanır?

- ümumi yığımın tədarükün həcminə nisbəti kimi
- tədarükün həcmnin ümumi yığıma nisbəti kimi
- ümumi yığımla tədarükün həcmnin cəmi kimi
- tədarükün həcmi ilə ümumi məhsul yığımı arasındakı fərq kimi
- ümumi yığımın tədarükün həcminə vurulması kimi

152 154. Tədarük olunmuş xammalın həcmindən yararlı maddələrin nəzəri olaraq alınması necə hesablanır?

- məhsuldarlığı nəzəri baxımdan yığılan məhsula vurub 100 - ə bölməklə
- yararlı maddələrin xammalda nəzəri baxımdan olan tərkibinin tədarükün həcminə vurub 100 - ə bölməklə
- məhsuldarlığı xammaldakı yararlı maddələrin nəzəri olaraq tərkibinə vurub 100 - ə bölməklə
- yararlı maddələrin faktiki alınmasının yararlı maddələrin nəzəri baxımdan alınmasına nisbəti
- məhsuldarlığı məhsulun nəzəri baxımdan yığılmasına vurmaqla

153 155. Buğda – bu:

- satın alınan yarımfabrikatdır
- xammaldır
- əsas materialdır

- köməkçi materialdır
- komplektləşdirici məmulatdır

154 156. Kənd təsərrüfatı xammalının əsas xüsusiyyətlərinə nə aiddir?

- bərpa olunmaması
- çoxkomponentliliyi
- qiymətinin aşağı olması
- xammalın əksər növlərinin asan daşına bilməsi
- xammal növlərinin qarşılıqlı dəyişdirilə bilməməsi

155 157. İlin hansı vaxtında təsərrüfatlarda süd xammalının istehsalına çəkilən xüsusi xərclər və südün maya dəyəri aşağı düşür?

- payızda
- yazda və yayda
- qışda
- yazda
- yayda

156 158. Hansı sahədə il ərzində istehsalın mövsümliliyi xammalın qeyri-bərabər daxil olması ilə əlaqədardır?

- qənnadı
- spirt
- pivə və alkoqolsuz içkilər
- dondurma istehsalı
- makaron istehsalı

157 159. Əsas fondlar nədir?

- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar ancaq bir istehsal dövründə iştirak edirlər, tam istehlak olunurlar və öz dəyərlərini hazır məhsula köhnəldikcə keçirirlər
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir və öz dəyərlərini hazır məhsula hissə – hissə keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar yalnız bir istehsal dövründə iştirak edərək tam istehlak olunur və öz dəyərini tamamilə hazır məhsula keçirir
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir, tam istehlak olmaqla öz dəyərlərini hazır məhsula keçirirlər
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirir

158 160. Əsas fondlardan səmərəli istifadə göstəricilərindən hansı əsas hesab olunur?

- hamısından birgə istifadə əmsalı
- fondverimi
- növbəlilik əmsalı
- intensiv istifadə əmsalı
- ekstensiv istifadə əmsalı

159 161. Göstərilənlərdən hansı düzdür?

- əsas fondlar maddi-əşya formasını dəyişir.
- əsas fondların keçirilmiş dəyəri məhsulun reallaşması nəticəsində amortizasiya fondunda toplanır
- əsas fondlar bir istehsal dövründə istifadə olunur
- əsas fondlar öz dəyərini tamamilə hazır məhsula keçirir

əsas fondların dəyəri hazır məhsullarla birlikdə dövr edir

160 162. Aşağıdakılardan hansılar bilavasitə istehsal prosesində iştirak edən əsas fondlara aiddir?

- qoruyucu
- iş və güc maşın və avadanlıqları
- istehsal binası
- nəqliyyat
- anbarlar

161 163. Əsas istehsal fondlarının tikintisi və ya əldə olunması və istismara daxil edilməsi anında onların dəyəri necə adlanır?

- ləğv olunmuş
- ilkin
- bərpa olunan
- tam
- qalıq

162 164. Əsas istehsal fondlarının yenidən qiymətləndirmə anında onların təkrar istehsal dəyəri necə adlanır?

- ləğv olunmuş
- bərpa olunan
- ilkin
- tam
- qalıq

163 165. Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal dəyəri necə adlanır?

- ləğv olunmuş
- qalıq
- ilkin
- bərpa olunan
- tam

164 166. Əsas fondların strukturu necə təyin olunur?

- əsas fondların dəyərinin istehsal güclərində xüsusi çəkisi ilə
- əsas fondların ümumi dəyərində hər bir elementin xüsusi çəkisi ilə
- aktiv hissənin dəyərinin passiv hissənin dəyərinə nisbəti ilə
- binaların dəyərinin istehsal avadanlığının dəyərində nisbəti ilə
- texnoloji avadanlığın dəyərinin binaların dəyərində nisbəti ilə

165 167. Binalar, qurğular, tikililər üçün amortizasiya norması hansıdır?

- 15 %-ə qədər
- 7 %-ə qədər
- 25 %-ə qədər
- 20 %-ə qədər
- 10 %-ə qədər

166 168. Müəyyən vaxt ərzində əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricidə öz əksini tapır?

- hamısından birgə istifadə əmsalı
- ekstensiv istifadə əmsalı
- fondverimi
- növbəlilik əmsalı
- intensiv istifadə əmsalı

167 169. İstehsal gücləri, məhsuldarlıq üzrə əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricidə öz əksini tapır?

- hamısından birgə istifadə əmsalında
- intensiv istifadə əmsalında
- fondverimində
- növbəlilik əmsalında
- ekstensiv istifadə əmsalında

168 170. Ələklər, xəmir üçün şkaflar, süzmə xətləri, təzyiq-süzgəclər əsas fondların hansı qrupuna aid edilir?

- istehsal ləvazimatları
- iş maşın və avadanlıqları
- güc maşın və avadanlıqları
- ölçmə və tənzimləyici cihaz və avadanlıqlar
- alətlər

169 171. Yeni tikilmiş müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- bərpa dəyərindən aşağıdır
- ilkin (bərpa) dəyərinə bərabərdir
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin dəyərdən aşağıdır
- bərpa dəyərindən yüksəkdir

170 172. Fəaliyyət göstərən müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- ilkin dəyəre bərabərdir
- ilkin dəyərdən aşınmanın miqdarı qədər aşağıdır
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ləğv olunma dəyərindən aşınmanın miqdarı qədər yüksəkdir
- ləğv olunma dəyərindən aşağıdır

171 173. Fondverimi, fondlarla silahlanma və əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında hansı əlaqə mövcuddur?

- fondla silahlanma fondveriminin əmək məhsuldarlığına nisbətini əks etdirir
- əmək məhsuldarlığı özündə fondverimi və fondla silahlanmanın məhsuldarlığını əks etdirir
- əmək məhsuldarlığı – fondveriminin fondla silahlanmaya nisbətidir
- əmək məhsuldarlığı – fondla silahlanmanın fondveriminə nisbətidir
- fondla silahlanma əməyin və fondveriminin məhsuldarlığıdır

172 174. Fasiləli proseslərə malik sahələrdə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən mühüm natural göstərici hansıdır?

- artım əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- fondverimi

- yenilənmə əmsalı
- sıradan çıxma əmsalı

173 175. Əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəri 20 min manatdır. 01.05. tarixindən 12 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.09. tarixdən isə 6 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın.

- 19,5 min manat
- 26 min manat
- 23 min manat
- 29 min manat
- 20,5 min manat

174 176. Əsas fondların yenilənmə əmsalı necə hesablanır?

- yeni daxil edilmiş və sıradan çıxmış əsas fondların fərqlinin ilin sonuna əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərini onların ilin sonuna olan dəyərinə nisbəti ilə
- yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərini onların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti ilə
- əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərini yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- il ərzində yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərini sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə

175 177. Əsas fondların sıradan çıxma əmsalı necə hesablanır?

- yeni daxil edilmiş və sıradan çıxmış əsas fondların fərqlinin ilin sonuna əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- sıradan çıxmış əsas fondların dəyərini onların ilin əvvəlinə ümumi dəyərinə nisbəti ilə
- sıradan çıxmış əsas fondların dəyərini onların ilin sonuna ümumi dəyərinə nisbəti ilə
- əsas fondların ümumi dəyərini sıradan çıxmış əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti ilə
- il ərzində yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərini sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə

176 178. İstehsalın rentabelliği əsas fondların hansı dəyərinə əsasən təyin olunur?

- orta illik
- ilkin
- bərpa olunan
- qalıq
- tam

177 179. Aşağıdakılardan hansı yeyinti sənaye sahələrində əsas istehsal fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılmasının intensiv istiqamətləri hesab olunur?

- mövsümi xammal emal edən sahələrdə mövsümliliyin azaldılması
- istehsal tsikli müddətinin azaldılması
- ümumi avadanlığın tərkibində fəaliyyətdə olanların miqdarının artması
- növbəlilik əmsalının yüksəldilməsi
- avadanlıqlarda dayanmaların ləğv edilməsi

178 180. Aşağıdakılardan hansı yeyinti sənaye sahələrində əsas istehsal fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılmasının ekstensiv istiqamətləri hesab olunur?

- təkrar resurslardan tam istifadə edilməsi
- avadanlıqlarda dayanmaların ləğv edilməsi
- istehsal tsikli müddətinin azaldılması
- davamlı texnoloji proseslərin tətbiqi
- xammal vahidinə görə məhsulun çıxımının artırılması

179 181. Hansı sahədə iş maşın və avadanlıqlarının xüsusi çəkisi yeyinti sənayesi üzrə orta səviyyədən yüksəkdir?

- duz
- balıq
- çörəkbişirmə
- unüyütmə - yarma
- qənnadı

180 182. Hansı sahədə qurğuların xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- balıq
- duz
- çörəkbişirmə
- unüyütmə - yarma
- qənnadı

181 183. Hansı sahədə güc maşın və avadanlıqlarının xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- balıq
- şəkər
- çörəkbişirmə
- unüyütmə - yarma
- duz

182 184. Vaxta görə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən hansı göstəricilərdir?

- əsas fondların artım əmsalı
- ekstensiv istifadə əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- intensiv istifadə əmsalı
- birləşmiş istifadə əmsalı

183 185. Hansı aşınma formasında sosial tələbatı təmin edə bilən yüksək səviyyəli yeni texnika meydana çıxır?

- iqtisadi
- sosial
- fiziki
- mənəvi
- ekoloji

184 186. Hansı göstərici istehsala daxil edilən əsas fondların dəyərinin onların ilin sonuna olan dəyərinə nisbəti kimi hesablanır?

- intensiv istifadə əmsalı
- təzələnmə əmsalı
- əsas fondların istehsaldan çıxarılması əmsalı
- artım əmsalı
- növbəlilik əmsalı

185 187. Əsas fondların hansı elementi həm aktiv, həm də passiv hissələrə aid ola bilər?

- istehsal və təsərrüfat avadanlığı
- alətlər və qurğular

- binalar
- qurğular
- maşın və avadanlıqlar

186 188. Dövriyyə fondları nədir?

- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal dövründə yalnız bir dəfə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini hazır məhsula köhnəldikcə keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar yalnız bir istehsal dövründə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər və öz dəyərlərini hazır məhsula hissə- hissə keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.

187 189. Dövriyyə fondları- bunlar:

- istehsal fondlarının cəmidir.
- dövriyyə fondlarının və işlədilmiş fondların cəmidir
- əmək vasitələri və alətlərinin cəmidir
- əsas və dövriyyə fondlarının cəmidir
- dövriyyə fondlarının oxşarıdır

188 190. Hansı sahədə mövsümi ehtiyatın yaradılması xammalın hazırlanmasının mövsümi xarakteri ilə bağlıdır?

- pivəbişirmə
- çuğundur-şəkər
- çörəkbişirmə
- makaron
- qənnadı

189 191. Dövriyyə fondlarının hansı elementi normalaşdırılmış hesab olunur?

- kassada olan pullar
- anbarda olan hazır məhsul
- yüklənmiş mallar
- bankda olan pullar
- hesablarda olan vəsaitlər

190 192. Dövriyyə fondlarının hansı elementi normalaşdırılmış hesab olunmur?

- anbarda olan hazır məhsul
- hesablarda olan vəsaitlər
- istehsal ehtiyatları
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- gələcək dövrün xərcləri

191 193. Normalaşdırılmış elementlərdən hansı dövriyyə fondlarının strukturunda daha yüksək xüsusi çəkiyə malikdir?

- hesablarda olan vəsaitlər
- istehsal ehtiyatları
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar

- gələcək dövrün xərcləri
- anbarda olan hazır məhsul

192 194. Normalaşdırılmış elementlərdən hansı dövriyyə fondlarının strukturunda ən aşağı xüsusi çəkiyə malikdir

- hesablarda olan vəsaitlər
- gələcək dövrün xərcləri
- istehsal ehtiyatları
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- anbarda olan hazır məhsul

193 195. Dövriyyə fondlarının tərkibində hansı elementlər mövcuddur?

- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri, xammal və materiallar
- istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- istehsal ehtiyatları, gələcək dövrün xərcləri, yanacaq
- pul vəsaitləri, az qiymətli sürətlə aşınan cismlər, debitor borcları

194 196. Dövriyyə fondlarının hansı elementinin normalaşdırılması zamanı xərclərin artması əmsalından istifadə olunur?

- yolda olan mallar
- bitməmiş istehsal
- istehsal ehtiyatları
- gələcək dövrün xərcləri
- anbarda olan hazır məhsul

195 197. Müəssisələrdə ehtiyatların hansı növü xammal və materialların istehsala hazırlanması ilə əlaqədardır?

- nəqliyyat
- cari
- hazırlanmış
- sığorta
- texnoloji

196 198. Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- dövriyyə fondları özündə bir ildən daha çox xidmət müddətinə malik olan əmək cismlərini birləşdirir
- dövriyyə fondları öz dəyərini hazır məhsula hissə-hissə keçirir
- dövriyyə fondları öz natural-maddi formasını dəyişmir
- dövriyyə fondları bir neçə istehsal tsiklində iştirak edir
- dövriyyə fondları bütün istehsal prosesi dövründə xammalın, əsas və köməkçi materialların və digər maddi resursların hərəkətini əhatə edir

197 199. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində istehsal ehtiyatları yüksək xüsusi çəkiyə (bütün dövriyyə fondlarının dəyərinin 80 %-dən yüksək) malikdir?

- balıq
- şəkər
- şərabçılıq
- unüyütmə-yarma
- konserv

198 200. Hansı sahə istehsal tsiklinin uzun müddətliyi və bitməmiş istehsalın nisbətən böyük həcmi ilə səciyyələnir?

- balıq
- şərabçılıq
- çörəkbişirmə
- konserv
- çuğundur-şəkər

199 201. Aşağıdakı qeyd olunan sahələrdən hansı gün ərzində bir dövriyyənin yüksək uzun müddətliyinə malikdir?

- çuğundur-şəkər
- şərabçılıq
- çörəkbişirmə
- makaron
- qənnadı

200 202. Aşağıdakı sahələrdən hansı yüksək dövriyyə əmsalına malikdir?

- şərabçılıq
- çörəkbişirmə
- makaron
- qənnadı
- çuğundur-şəkər

201 203. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində istehsal ehtiyatlarının mühüm hissəsini tara və qablaşdırma materialları təşkil edir?

- balıq
- konserv
- çörəkbişirmə
- unüyütmə - yarma
- çuğundur-şəkər

202 204. Qənnadı fabrikində karamel kütləsi nədir?

- digər əmək cismləri
- hazırlanmış yarımfabrikatlar
- istehsal ehtiyatları
- bitməmiş istehsal
- gələcək dövrün xərcləri

203 205. Konserv müəssisələrində yuyulmada və doğranmada olan meyvə və tərəvəzlər nədir?

- digər əmək cismləri
- bitməmiş istehsal
- istehsal ehtiyatları
- hazırlanmış yarımfabrikatlar
- gələcək dövrün xərcləri

204 206. Çörəkbişirmə müəssisələrində un, duz, şəkər nəyə aid olunur?

- digər əmək cismləri
- istehsal ehtiyatları

- bitməmiş istehsal
- hazırlanmış yarımfabrikatlar
- gələcək dövrün xərcləri

205 207. Hansı sahədə dövriyyə fondlarının böyük hissəsi tədavül sahəsində yerləşir?

- likor-araq
- şəkər
- yağ-piy
- qənnadı
- şərabçılıq

206 208. Hansı sahədə bitməmiş istehsala normativ təyin edilmir?

- konyak istehsalı
- çörəkbişirmə
- konserv
- pivəbişirmə
- şərabçılıq

207 209. Aşağıda sadalananlardan hansı dövriyyə fondlarına aiddir?

- gələcək dövr xərcləri
- anbarda olan hazır məhsul
- xammal
- tamamlanmamış istehsal
- yarımfabrikatlar

208 210. Ehtiyatın hansı növü istehsal ehtiyatlarının qəbulu, növləşdirilməsi və bazarlara yerləşdirilməsi ilə əlaqədardır?

- nəqliyyat
- hazırlanan
- cari
- texnoloji
- sığortalanmış

209 211. Dövriyyə vəsaitlərinin hansı elementi qarşıdakı il üçün korrektə edilmiş səviyyəyə uyğun normalaşdırılır?

- sadalananlardan heç biri
- gələcək dövr xərcləri
- istehsal ehtiyatları
- tamamlanmamış istehsal
- hazır məhsul

210 212. Dövriyyə vəsaitinin hansı elementinin normalaşdırılmasında göndərilən malların miqdarı nəzərə alınır?

- istehsal ehtiyatları
- sadalananlardan heç biri
- tamamlanmamış istehsal
- bazada olan hazır məhsul
- yüklənmiş və yolda olan mallar

211 213. Əhalinin əmək qabiliyyətli hissəsi nədir?

- işçilərdir
- əmək resurslarıdır
- kadrlardır
- heyətdir
- fəhlələrdir

212 214. Əmək resurslarından istifadənin ən ümumiləşdirilmiş səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- axıcılıq əmsalı
- əmək məhsuldarlığı
- əməktutumu
- hasilat
- əməyin fondlarla silahlanması.

213 215. Məhsul istehsalı ilə işçilərin hansı dərəcələri məşğuldur?

- kiçik xidmətçi heyət
- fəhlələr
- rəhbər işçilər
- mütəxəssislər
- qulluqçular

214 216. Mühəndis-texniki işçilər heyətin hansı dərəcəsinə aiddirlər?

- menecerlərə
- mütəxəssislərə
- rəhbər işçilərə
- əsas fəhlələrə
- qulluqçulara

215 217. Əsas işçilərdən xidmətlə məşğul olan işçilər hansılardır?

- sosial infrastruktur işçiləri
- köməkçi fəhlələr
- qulluqçular
- kiçik xidmətçi heyət
- mütəxəssislər

216 218. Günəmuzd əmək haqqının hansı forması köməkçi fəhlələrin əmək haqqını ifadə edir?

- akkordlu
- dolay
- sadə
- düzünə
- kollektiv

217 219. Əmək haqqının hansı formaları məlumdur?

- işəmuzd, fasiləli və qarışıq
- işəmuzd və fasiləli
- gündəlik və aylıq
- qarışıq və illik
- gündəlik, aylıq və işəmuzd

218 220. Yeyinti sənayə sahələrinin əmək resursları bütöv sənayenin əmək resurslarınının təxminən neçə faizini təşkil edir?

- 0.2
- 0.07
- 0.05
- 0.1
- 0.13

219 221. İstehsal olunan məhsulun həcmnin işçi heyətin sayına olan nisbəti kimi hesablanan göstərici:

- əmtəəlik məhsul
- hasilat
- əməktutumu
- axıcılıq əmsalı
- kadrlara plana görə tələbat göstəricisi

220 222. Bütün səbəblər üzündən işdən azad olunan işçilərin bütün işçilərin orta siyahı sayına olan nisbətini hansı göstərici xarakterizə edir?

- kadrların dövriyyə əmsalı
- işdən çıxma əmsalı
- işə qəbul əmsalı
- axıcılıq əmsalı
- kadr dövriyyəsi

221 223. Hansı göstərici məhsul vahidinə düşən əmək məsrəflərini əks etdirir?

- fərdi əmək məhsuldarlığı
- əmək tutumluluğu
- istehsal
- əməyin intensivliyi
- ictimai əmək məhsuldarlığı

222 224. Yeyinti sənayesində əməyin işəməzd ödənilməsi sistemi daha geniş yayılmışdır?

- işəməzd - progressiv
- işəməzd – mükafatlı
- fərdi
- kollektiv
- dolayı – işəməzd

223 225. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində əmək haqqı daha yüksək taarif dərəcələri ilə həyata keçirilir?

- çörəkbişirmə sahəsində
- efir yağları sahəsi
- ət və süd sahəsində
- konserv sahəsində
- alkoqolsuz içkilər sahəsində

224 226. Əmək məhsuldarlığının artımının hansı amili istehsalın ümumi həcmindəki hər hansı bir məmulatın əməktutumluluğunun azaldılmasını nəzərdə tutur?

- regional
- quruluş
- təşkilatı- texniki
- sosial- iqtisadi
- elmi- texniki tərəqqi amili

225 227. Yeyinti sənayesində nə qədər sənət və ixtisaslar vardır?

- 1000.0
- 850.0
- 200.0
- 450.0
- 650.0

226 228. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində əmək mihsuldarlığının natural göstəricisi qəbul edilməzdir?

- balıq
- şərabçılıq
- çörəkbişirmə
- şəkər - rafinad
- konservlər

227 229. Aşağıda sadalardan hansı əməyin vaxthesabı ödənilməsi sistemində aiddir?

- mütərəqqi
- sadə
- düzünə
- döləyi
- akkordlu

228 230. Kadr dövriyyəsinə hansı göstərici xarakterizə edir?

- növbəlilik əmsalı
- qəbul üzrə əmsal
- yeniləşmə əmsalı
- dövretmə əmsalı
- artım əmsalı

229 231. Eyni məhsul istehsal edən sahələrdə istehsalı müəyyən edən hansı üsuldən istifadə olunur?

- təbii və əmək
- təbii
- şərti-təbii
- dəyər
- əmək

230 232. Əmək tutumluluğun hansı növü köməkçi işçilərin əmək məsrəflərini nəzərə alır?

- istehsal əmək tutumluluğu
- xidmətin əmək tutumluluğu
- idarənin əmək tutumluluğu
- tam əmək tutumluluğu
- texnoloji əmək tutumluluğu

231 233. İşlənmə və tətbiqin səviyyəsinə görə innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- məhsuldar və prosesli
- dövlət, sahə və sahədaxili səviyyəli
- sənaye, maliyyə, dövlət səviyyəli
- mütləq, yaxşılaşdırılmış
- texniki, təşklati-idarəetmə, sahə səviyyəli

232 234. Öz xüsusiyyətinə görə innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- texniki, təşklati-idarəetmə, sahəvi
- məhsuldar və prosesli
- dövlət, sahə və sahədaxili
- sənaye, maliyyə, dövlət
- mütləq, yaxşılaşdırılmış

233 236. Məhsullarının, texnologiyalarının, istehsalın təşkili metodları üzrə bənzərsiz olan hansı innovasiya nadir sayılır?

- prosesli
- mütləq
- yaxşılaşdırıcı
- aldadıcı innovasiya
- məhsuldar

234 237. Texnikanın, istehsalın təşkilinin yaxşılaşdırılması metodlarının artıq məlum və fəaliyyətdə olan nümunələrinin təkmilləşdirilməsi və texniki modernləşdirilməsi ilə əlaqədar olan innovasiya hansıdır?

- prosesli
- yaxşılaşdırıcı
- mütləq
- aldadıcı innovasiya
- məhsuldar

235 238. Elmin və istehsalatın hansı sahələrinin alətlərindən istifadə etməklə yeyinti sənaye sahələrində hazırda istehsal edilən son məhsulun 20 %-i hazırlanır?

- bioloji mühəndislik
- biotexnologiya
- yeyinti – kimya
- yeyinti maşınqayırması
- irsi mühəndislik

236 239. Prinsip etibarı ilə yeni məhsul, yarımfabrikat, xammal alınması ilə əlaqədar olan innovasiya hansıdır?

- prosesli
- məhsuldar
- mütləq
- yaxşılaşdırıcı
- aldadıcı innovasiya

237 240. Hansı innovasiyalar istehsalın təşkilinin kompleks metodlarının, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqədardır?

- məhsuldar
- prosesli
- mütləq
- yaxşılaşdırıcı
- aldadıcı innovasiya

238 241. Hansı innovasiyalar sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsində, ən yüksək səviyyəli yeni avadanlıqların işlənilib hazırlanması və tətbiqində öz əksini tapır?

- prosesli
- texniki
- mütləq
- texnoloji
- məhsuldar

239 242. Hansı innovasiyalar yeni məhsul, materialların yaradılması və mənimsənilməsi, istehsala yeni texnologiyanın tətbiqi ilə əlaqədardır?

- prosesli
- texnoloji
- mütləq
- texniki
- məhsuldar

240 243. Fundamental və tətbiqi tədqiqatları, yeniliklərin işlənməsini, alınan elmi nəticələri ilkin sınaqdan keçirən, onların eksperimental yoxlanmasını yerinə yetirən təşkilatlar hansılardır?

- mühəndislik şirkətləri
- elmi-tədqiqat təşkilatları
- ali təhsil ocaqları
- layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- layihə-texnoloji təşkilatlar

241 244. Hansı təşkilat müxtəlif layihələri, onların texniki sənədləşdirilməsini işləyib hazırlayır, öz bazasında təcrübəsini keçirir, yeni məhsul nümunələrinin sınağını, onların şəhadətnaməsinin tərtibini həyata keçirir?

- mühəndislik şirkətləri
- layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- ali təhsil ocaqları
- elmi-tədqiqat təşkilatları
- layihə-texnoloji təşkilatlar

242 245. Hansı təşkilat istehsal prosesinin texnoloji sistemini, əmək və istifadə olunan resursların normativlərini işləyib hazırlayır?

- mühəndislik şirkətləri
- layihə-texnoloji təşkilatlar
- ali təhsil ocaqları
- elmi-tədqiqat təşkilatları
- layihə təşkilatları və konstruktor büroları

243 246. Hansı təşkilat elmi-texniki kadrların hazırlanmasını, istehsalatda innovasiya ilə əlaqədar olan yeni, müasir elmi problemlərin geniş spektrli tədqiqat işini yerinə yetirir?

- injiniring şirkətləri
- ali təhsil ocaqları
- elmi-tədqiqat təşkilatları
- layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- layihə-texnoloji təşkilatlar

244 247. Biotexnologiya nəyə şərait yaradır?

- qarışıq tərkibli müxtəlif növlərin alınmasına
- tərəvəz bitkiləri toxumlarının cücməsinin sürətləndirilməsinə
- ənənəvi yeyinti əlavələrinin alınmasına
- məhsulların geniş çeşidli istehsalına
- heyvandarlığın yem bazasının genişlənməsinə

245 248. Sublimə edilmə nə deməkdir?

- parçalanma və dondurulma
- dondurulma və qurudulma
- qurudulma
- dondurulma
- parçalanma

246 249. Sublimə edilməyə hansı məhsulu aid etmək olar?

- qazlaşdırılmış içkiləri
- qəhvəni
- karameli
- çörəyi
- makaronu

247 250. Hansı innovasiyalar nadir və analoqu olmayanlara aiddir?

- mütərəqqi
- mütləq
- nisbi
- yaxşılaşdırıcı
- saxta innovasiya

248 251. Hansı hallarda innovasiya proyektini iqtisadi baxımdan səmərəli hesab olunur?

- xalis cari dəyər 1-dən böyük olanda
- xalis cari dəyər 0-dan kiçik olanda
- xalis cari dəyər 0-a bərabər olanda
- xalis cari dəyər 1-dən kiçik və ya bərabər olanda
- xalis cari dəyər 0-dan böyük olanda

249 252. Sənaye istehsalı sahələri səviyyəsində innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- məhsul, proses
- texniki, texnoloji, iqtisadi, təşkilati-idarəetmə, sosial
- dövlət, sahə, firmadaxili
- mütləq, yaxşılaşdırıcı
- sənaye, maliyyə, ticarət-vasitəçilik, elmi, hüquqi, sosial

250 253. Aşağıda sadalanan təşkilatlardan hansı sənayedə ETT-nin inkişafında innovasiya

fəaliyyətinin və prosesinin əsas iştirakçısıdır?

- ali məktəblər, layihə-texnoloji təşkilatlar, elmi-tədqiqat təşkilatları, konsernlər
- elmi-tədqiqat təşkilatları, layihə-texnoloji təşkilatlar, mühəndislik kompaniyaları, ali məktəblər
- assosiasiyalar, ali məktəblər, elmi-tədqiqat təşkilatları, mühəndislik kompaniyaları
- elmi-tədqiqat təşkilatları, layihə təşkilatları, konstruktor büroları, sahibkarlıq ittifaqları
- layihə-texnoloji təşkilatlar, holdinqlər, mühəndislik kompaniyaları, konstruktor büroları

251 254. İstehsalın ictimai təşkilinin hansı formaları mövcuddur?

- təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinəlaşmə
- təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinəlaşmə
- təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, ayrı-ayrı təbəqələrə bölünmə, kooperasiya
- təmərküzləşmə, vahid bir şəkllə salınma, ixtisaslaşma, kombinəlaşmə
- diversifikasiya, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinəlaşmə

252 255. Məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmlənməsi və onların iriləşdirilməsi prosesi necə adlanır?

- birləşmə
- təmərküzləşmə
- ixtisaslaşma
- kooperasiya
- kombinəlaşmə

253 256. Təmərküzləşmə nədir?

- bu, əlaqələrin gələcəkdə daha da dərinləşməsi və əməyin ümumiləşdirilməsi prosesidir
- bu, məhsul istehsalının iriləşdirilməsi və onun iri müəssisələrdə cəmlənməsi prosesidir
- bu, kütləvi və iri seriyalı məhsul istehsalıdır
- bu, müəssisələr arasında düzünə istehsal əlaqələridir
- bu, texnoloji cəhətdən müxtəlif olan istehsalın bir müəssisədə birləşməsidir

254 257. İri müəssisələrin üstünlüyü nədədir?

- istehsalın yüksək fondtutumluluğu və əməktutumluluğu
- marketinq tədqiqatı, reklamlar üçün azad pul vəsaitinin olması
- onların çevikliyi
- tələbatda baş verən dəyişikliklərə tez reaksiya vermə qabiliyyəti
- idarəetmənin sadə və çevik quruluşu

255 258. Kiçik müəssisələrin üstünlüyü nədədir?

- istehsalın yüksək fondtutumluluğu və əməktutumluluğu
- yerli resursların istehsala daha dolğun cəlb edilməsi, rəqabətin inkişafına şərait yaratması
- daha məhsuldar avadanlıqların tətbiqi imkanları
- elmi-tədqiqat laboratoriyalarının təşkilinin geniş imkanları olması
- marketinq tədqiqatı, reklamlar üçün azad pul vəsaitinin olması

256 259. İctimai əmək prosesində müxtəlif növ əmək fəaliyyətinin ayrılması nə deməkdir?

- diversifikasiya
- əmək bölgüsü
- əməyin ümumiləşdirilməsi
- əlaqələndirmə

- ixtisaslaşma

257 260. Əməyin ictimailəşməsi nə deməkdir ?

- eynicinsli emal edilən xammalı və ya səmt məhsulu əsasında vahid istehsal kompleksində birləşmə
 əmək fəaliyyətinin ayrı-ayrı təsərrüfat subyektləri tərəfindən qarşılıqlı əlaqəli şəkildə həyata keçirilməsi
 ictimai əmək prosesində əmək fəaliyyətinin müxtəlif növlərinin xüsusiləşməsi
 eynicinsli, kütləvi və iri həcmli məhsul buraxan ayrı-ayrı istehsalın xüsusiləşməsi
 hazır məhsulun birgə istehsalı ilə şərtlənən istehsal əlaqələri

258 261. “İstehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması aşağıdakılara şərait yaradır” kimi ifadə düzgündürmü?

- istehlakçılarla daha sıx əlaqənin yaradılmasına
 monopolizmin inkişafına
 iri, orta və kiçik müəssisələrin optimal uzlaşmasına
 məhsul qıtlığının azaldılmasına
 müəssisələrdə dəyişilən xərcin azaldılmasına

259 262. Hansı göstərici istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsini və onun ümumi dinamikasını xarakterizə edir?

- hazır məhsul istehsalında təkrar xammaldan istifadə səviyyəsi
 sahənin ümumi istehsal həcmində iri müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulun xüsusi çəkisi
 sahənin bütün müəssisələrinin ümumi sayında kiçik müəssisələrin payı
 ümumi məhsul istehsalı həcmində yekcins məhsul istehsalının payı
 bir müəssisə tərəfindən sahə daxilində istehsal edilən bir qrup və növ məhsulların tərkibində yekcins məhsulun sayı

260 263. Yeyinti sənayesində istehsalın təmərküzləşməsi şərtləri hansılardır?

- mövsümi xüsusiyyəti olmayan çoxsaylı xammal növlərinin istehsalı
 xammalın fiziki xassəsi və kimyəvi tərkibi imkan verir ki, xammalın təkrar emalı üçün kombinə olunmuş istehsal yaratsın
 məhsulun gündəlik istehsalına olan ehtiyacın olmaması
 xüsusi saxlanma yerlərinə, soyuducu kameraların olmasına ehtiyac olmaması
 xammalın daşınma radiusunun məhdud olmaması, onun az korlanması

261 264. İstehsalın təmərküzləşməsi nəyin hesabına həyata keçirilir?

- müəssisələrin özəlləşdirilməsilə
 iri müəssisələrin tikilməsilə
 fəaliyyətdə olan ixtisaslaşdırılmış müəssisələrin ölçülərinin azaldılması ilə
 müəssisələrdə fəaliyyətdə olan avadanlıqların sayının azaldılması ilə
 müəssisəni xırda hissələrə bölməklə

262 265. Yeyinti sənaye sahələrində müəssisələrin ölçülərinə və istehsalın təmərküzləşməsinin səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- son istehlakçıya qədər olan məsafə
 müəssisədə emal edilən xammalın həcmi
 alınan gəlirin həcmi
 yeyinti məhsullarının topdansatış qiyməti
 yeyinti sənaye müəssisələrindən alınan vergilərin səviyyəsi

263 266. Hansı göstərici istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsini daha dəqiq xarakterizə edir?

- əsas istehsal prosesinə xidmət edən qurulmuş enerji gücləri
- natural ifadədə istehsal edilən məhsulun həcmi
- müəssisənin emal etdiyi xammalın həcmi
- sənaye-istehsal heyətinin sayı
- əsas istehsal fondlarının dəyəri

264 267. Yeyinti müəssisələrinin ölçülərinin artırılmasına nə təsir edir?

- qarışıq sahələrlə ixtisaslaşmanın və kooperasiyanın səviyyəsi
- əhalinin real gəlirlərinin artması ilə əlaqədar olaraq ərzaq məhsullarına tələbatın artması
- təchizatçılara qədər olan məsafə
- yeyinti sənaye müəssisələrinin məhsullarının maya dəyərinin aşağı salınması
- müəyyən bir sahənin və şirkətin rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksək olması

265 268. Təmərküzləşməyə hansı amil mənfi təsir göstərir?

- istehsal infrastrukturunun zəifliyi
- tikintinin və layihə gücünün mənimsənilməsi müddətinin uzanması
- məhsulun fondtutumunun azalması
- məhsul vahidinin maya dəyərinin yüksəlməsi
- bazarda rəqiblərin olması

266 269. İstehsalın ictimai təşkilinin hansı formasında əməyin ümumiləşdirilməsi və inteqrasiyanın üstünlükləri daha aydın özünü biruzə verir?

- inteqrasiyada
- kombinəlmədə
- təmərküzləşmədə
- ixtisaslaşmada
- kooperasiyada

267 270. İxtisaslaşma nədir?

- bu, əlaqələrin dərinləşməsi və əməyin ümumiləşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
- iri seriyalı və ya kütləvi məhsul istehsalıdır
- bu, məhsul istehsalının iriləşdirilməsi prosesi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir
- bu, müəssisələr arasında birbaşa əlaqədir
- bu, bir müəssisədə texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın cəmlənməsidir

268 271. İxtisaslaşma səviyyəsi hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- bir müəssisəyə düşən illik məhsul istehsalının həcmi ilə müəyyən edilən müəssisənin orta ölçüsü
- müəyyən bir sahədə istehsal edilən məhsulun ümumi həcmində istehsal edilən yekcins məhsulun payı
- hazır məhsul istehsalında istifadə olunan təkrar xammalın səviyyəsi
- müəssisənin orta energetik gücü
- sahənin ümumi məhsul istehsalı həcmində iri müəssisələrin məhsullarının xüsusi çəkisi

269 272. İxtisaslaşmanın hansı məlum formaları var?

- sahə və müəssisə səviyyəsində
- konkret əşya, texnoloji, detallar üzrə
- konkret əşya, texnoloji, prosesli
- sahəvi, beynəlxalq, rayonlararası
- xüsusi, konkret əşya, detallar üzrə

270 273. Yekcins məhsul istehsalının ayrı-ayrı sahələrdə və ixtisaslaşmış müəssisələrdə cəmlənməsini xarakterizə edən ixtisaslaşma forması hansıdır?

- sahələrarası
- konkret əşya
- detallar üzrə
- texnoloji
- rayonlararası

271 274. Yeyinti sənaye sahələrində hansı ixtisaslaşma forması yoxdur?

- sahələrarası
- detallar üzrə
- konkret əşya
- texnoloji
- rayonlararası

272 275. Kooperasiya nədir?

- bu, əlaqələrin daha da dərinləşməsi və əməyin ictimailəşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
- bu, müəssisələr arasında birbaşa istehsal əlaqəsidir
- bu, kütləvi və ya iri seriyalı məhsul istehsalıdır
- bu, məhsulun istehsalının iriləşdirilməsi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir
- bu, texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın bir müəssisədə cəmlənməsidir

273 276. Kooperasiyaya gedən müəssisələrin ərazi üzrə yerləşməsi ilə əlaqədar olaraq kooperasiyanın hansı forması məlumdur?

- sahələr, sahələrarası, beynəlxalq
- rayonlardaxili, rayonlararası
- konkret əşya, detallar üzrə, texnoloji
- sahədaxili, sahələrarası
- rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

274 277. Sahə mənsubiyyətinə görə kooperasiyanın hansı forması məlumdur?

- sahələr, sahələrarası, beynəlxalq
- sahədaxili, sahələrarası
- konkret əşya, detallar üzrə, texnoloji
- rayonlardaxili, rayonlararası
- rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

275 278. Bir iqtisadi zonada yerləşən müəssisələr arasında istehsal əlaqələrini nəzərdə tutan kooperasiya forması hansıdır?

- sahə
- rayonlardaxili
- rayonlararası
- sahələrarası
- sahədaxili

276 279. İxtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində hansı göstəricidən istifadə olunur?

- məhsul istehsalının həcmi

- məhsul vahidinə düşən nəqliyyat xərcləri
- sənaye-istehsal heyətinin sayı
- gəlir
- əmtəəlik məhsul istehsalına çəkilən xərclər

277 280. Sənayedə istehsalın ixtisaslaşması özünü nədə göstərə bilər?

- sahələrarası və sahədaxili ixtisaslaşmada
- sahə, yarımsahə, müəssisə səviyyəsində
- mikro və makro səviyyədə
- sahə, sahələrarası və beynəlxalq ixtisaslaşmada
- sənaye, sahə və müəssisə səviyyəsində

278 281. Sahə ixtisaslaşmasının nümunəsi hansıdır?

- şəkər sənayesi
- yeyinti sənayesi
- ət və süd sənayesi
- bərk pendir istehsalı
- konserv sənayesi

279 282. Xammal zonalarına və istehlak rayonlarına yaxınlığı baxımından istehsalın rasionallıq yerləşdirilməsinə şərait yaradan ixtisaslaşma forması hansıdır?

- sahələrarası
- texnoloji
- konkret əşya
- detallar üzrə
- rayonlararası

280 283. Yüksək texnoloji inkişaf səviyyəsi olan və konstruktiv mürəkkəb məhsul istehsal edən sənaye sahələrində hansı ixtisaslaşma forması tətbiq olunur?

- sahələrarası
- detallar üzrə
- konkret əşyalar
- texnoloji
- rayonlararası

281 284. İstehsalın ixtisaslaşması ardıcıl olaraq hansı mərhələləri keçir?

- müəssisə ixtisaslaşması; müəssisədaxili, sexlər, istehsal bölmələrinin ixtisaslaşması; iş yerlərinin ixtisaslaşması
- sənayenin ixtisaslaşması; müəssisələrin ixtisaslaşması; müəssisədaxili, sex, istehsal bölmələri ixtisaslaşması
- sahə ixtisaslaşması; yarımsahə ixtisaslaşması; müəssisə ixtisaslaşması
- iqtisadiyyatın ixtisaslaşması; sənayenin ixtisaslaşması; sahələrin ixtisaslaşması
- sənayenin ixtisaslaşması; sənaye sahələrinin ixtisaslaşması; müəssisələrin ixtisaslaşması

282 285. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində konkret əşya ixtisaslaşması geniş yayılıb?

- tütünçülükdə
- çörək-bulka
- şərabçılıqda
- piva bişirmədə
- çay istehsalında

283 286. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində texnoloji ixtisaslaşma daha geniş yayılıb?

- meyvə konservləri
- çay istehsalı
- çörək-bulka
- makaron
- çuğundur-şəkər

284 287. Dar ixtisaslaşma və texnoloji yekcins məhsul istehsalının vahid sahəsi çərçivəsində ayrılmaya hansı ixtisaslaşma aiddir?

- rayonlararası ixtisaslaşma
- yarım sahənin ixtisaslaşması
- sahənin ixtisaslaşması
- müəssisənin ixtisaslaşması
- sahələrarası ixtisaslaşma

285 288. Sahə və yarım sahə daxilində tək-tək əmək bölgüsündə hansı ixtisaslaşma mövcuddur?

- rayonlararası ixtisaslaşma
- müəssisənin ixtisaslaşması
- sahənin ixtisaslaşması
- yarım sahənin ixtisaslaşması
- sahələrarası ixtisaslaşma

286 289. Yeyinti sənayesində konkret əşyalar üzrə ixtisaslaşmaya təsir edən əsas amil hansıdır?

- düzgün cavab yoxdur
- kənd təsərrüfatı xammalı emal edən yeyinti sənaye sahələrinin və kənd təsərrüfatının ərazi ixtisaslaşması
- müəssisələrin xüsusi iqlim şəraiti olan coğrafi rayonlarda yerləşdirilməsi
- elmi-texniki tərəqqinin təsiri ilə istehsal prosesinin təkmilləşdirilməsi
- istehsal prosesinə xidmət edən sexlərdə energetik güclərin qurulması

287 290. Qənd-rafinad müəssisələrini hansı ixtisaslaşma formasına aid etmək olar?

- sahələrarası
- texnoloji
- konkret əşya
- detallar üzrə
- rayonlararası

288 291. Yeyinti sənayesinin hansı müəssisələrində xammalın müəyyən texnoloji mərhələdə emalı üzrə ixtisaslaşması geniş yayılıb?

- ət kombinatları
- ilk şərəbçilik zavodları
- biskvit
- kəsmik istehsalı müəssisələri
- qənd-rafinad zavodları

289 292. Aşağıdakı müddələrdən hansı düzgündür?

- məhsulun nomenklaturası nə qədər geniş olsa, ixtisaslaşma imkanları da bir o qədər yüksək olar
- istehsal nə qədər mürəkkəb olsa, ixtisaslaşma səviyyəsi də bir o qədər yüksək olar
- məhsulun çeşidi nə qədər geniş olarsa, ixtisaslaşma imkanları da çox olar

- istehlak çox olarsa, ixtisaslaşma imkanları da bir o qədər az olar
- bir regionda nə qədər çox müəssisə cəmlənsə ixtisaslaşma imkanları onlar üçün az olar

290 293. Yeyinti sənaye sahələrində istehsalın məqsədəuyğun ixtisaslaşma ölçüsünü müəyyən etmək üçün əsas iqtisadi göstərici hansıdır?

- nəqliyyat xərclərini nəzərə almadan istehsal edilən məhsulun maya dəyəri
- nəqliyyat xərclərini nəzərə almaqla məhsulun maya dəyəri
- kapital qoyuluşu
- material xərclərini nəzərə almaqla ümumi gəlir
- material xərclərini çıxmaqla ümumi gəlir

291 294. İstehsalın ictimai təşkilinin hansı forması konstruksiyanın mürəkkəbliyi baxımından istehsalı və mürəkkəb aqreqlər və hissələrin ayrı-ayrılıqda istehsalını tələb edən sahələrdə daha dürüst və dəqiq özünü göstərir?

- inteqrasiya
- kooperasiya
- təmərküzləşmə
- ixtisaslaşma
- kombinləşmə

292 295. Yeyinti sənayesinin müxtəlif sahələrində aşağıda göstərilən kooperasiya əlaqələrinin hansı düzgündür?

- nişasta-pateka-konserv
- konserv- qənnadı
- qənd-rafinad-yağ-piy
- spirt-şörəkbişirmə
- yağhasiletmə-qənnadı

293 296. Elmtutumlu və konstruksiya baxımından mürəkkəb məhsullar istehsal edən müəssisələr arasında kooperasiyanın hansı forması həyata keçirilir?

- sahələrarası
- konkret əşya (aqreqlər)
- detallar üzrə
- texnoloji
- sahədaxili

294 297. Yeyinti sənayesində ixtisaslaşmanın hansı forması perspektivli hesab olunur?

- sadalananlardan heç biri
- detallar üzrə
- konkret əşya
- texnoloji
- konkret əşya və texnoloji

295 298. Dar ixtisaslaşma və texnoloji cəhətdən yekcins olan istehsal sahələri çərçivəsində hansı ixtisaslaşma ümumiləşdirilir?

- rayonlararası ixtisaslaşmada
- sahəaltı ixtisaslaşmada
- sahə ixtisaslaşmasında
- müəssisənin ixtisaslaşmasında

sahələrarası ixtisaslaşmada

296 299. İstehsalın ictimai təşkilinin aşağıdakı formalarından hansı ən sonda meydana gəlmişdir?

- inteqrasiya
- kombinəlaşmə
- təmərküzləşmə
- ixtisaslaşma
- kooperativləşmə

297 300. İstehsalın ictimai təşkilinin aşağıdakı formalarından hansı ən mütərəqqi hesab olunur?

- inteqrasiya
- kombinəlaşmə
- təmərküzləşmə
- ixtisaslaşma
- kooperativləşmə

298 301. Kombinəlaşmə nədir?

- bu, əlaqələrin daha da dərinləşməsi və əməyin ictimailəşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
- bu, texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın bir müəssisədə cəmlənməsidir
- bu, kütləvi və ya iri seriyalı məhsul istehsalıdır
- bu, məhsulun istehsalının iriləşdirilməsi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir
- bu, müəssisələr arasında birbaşa istehsal əlaqəsidir

299 302. Cecələr yeyinti sənayesinin hansı sahəsinin tullantılarıdır?

- şəkər istehsalı
- yağlı bitkilər emalı
- unüyütmə
- ət və süd
- balıq

300 303. Melass hansı sənaye tullatılarına aiddir?

- yağlı bitkilər emalı
- şəkər istehsalı
- unüyütmə
- ət və süd
- balıq

301 304. Kombinəlaşmənin hansı forması aqrar sənaye inteqrasiyası şəklində müydana çıxır?

- qarışıq sahə müəssisələrinin birləşməsi
- kənd təsərrüfatı məhsulu istehsalı və onun sənayedə emalının birləşməsi
- xammalın ardıcıl emalı
- əsas istehsal tullantılarının emalı
- xammaldan kompleks istifadə

302 305. Yeyinti sənayesində istehsalın kombinəlaşmə səviyyəsini hansı göstərici əks etdirir?

- sahənin məcmu istehsal həcmində iri müəssisələrin məhsullarının xüsusi çəkisi
- hazır məhsul istehsalında təkrar xammaldan istifadə səviyyəsi
- sahə müəssisələrinin ümumi sayında iri müəssisələrin xüsusi çəkisi
- sahənin istehsal məhsulunun ümumi həcmində eynicinsli məhsul istehsalının payı

- eyni müəssisə tərəfindən istehsal olunan eynicinsli məhsul qrup və növlərinin miqdarı

303 306. Yeyinti sənayesində kombinəlanmış istehsalların təşkili üçün hansı texnoloji və iqtisadi zəminlər mövcuddur?

- hazır məhsulun istehsalı proseslərinin eyni mərhələli olması
 xammal bazasının ümumi xarakteri
 istehsalın aşağı təmərküzləşmə səviyyəsi
 istehsal güclərinin aşağı miqdarı
 yeyinti xammalının sadə kimyəvi tərkibi

304 307. Kombinəlaşmə nəticəsində nə baş verir?

- inzibati- idarəetmə və nəqliyyat xərcləri artır
 işin mövsümliliyi qaydaya düşür
 köməkçi istehsal sahələrinə qoyulan xüsusi kapital qoyuluşları yüksəlir
 təmərküzləşmənin səviyyəsi azalır
 fondverimi azalır

305 308. Kombinəlaşmənin zəminləri hansıdır?

- kənd təsərrüfatı xammalı emal edən müəssisələrdə istehsalın qeyri-mövsümi xarakteri
 çoxkomponentli kənd təsərrüfatı xammalından istifadə
 təkrar kənd təsərrüfatı xammalından istifadə
 xammalın əksər növlərinin emalı zamanı əlavə tullantı və itkilərin minimum olması
 əlavə məhsulların və tullantıların gec xarab olması

306 309. Buğdanın saxlanması, üyüdülmək üçün hazırlanması, unun üyüdülməsi və s. yerinə yetirən dəyirmanlar kombinəlaşmə formasına aiddir:

- aqrar-sənaye inteqrasiyası əsasında
 xammalın emalına ardıcıl olaraq birləşməsi əsasında
 əsas istehsalın tullantılarının emalı əsasında
 xammaldan kompleks istifadə edilməsi əsasında
 kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının onun sənaye emalının birləşdirilməsi əsasında

307 310. Aşağıdakılardan hansı dəyişən xərclərə aid edilir?

- ümumi zavod xərcləri
 xammal və material xərcləri
 inzibati-idarəetmə aparatının saxlanma xərcləri
 icarə haqqının ödənişi
 kreditə görə faizlər

308 311. Aşağıdakılardan hansı sabit xərclərə aid edilir?

- yanacaq xərcləri
 inzibati-idarəetmə aparatının saxlanma xərcləri
 xammal və material xərcləri
 işçilərin əmək haqqı
 texnoloji ehtiyaclar üçün enerji xərcləri

309 312. Məhsulun sexdə hazırlanmasının bütün xərcləri maya dəyərinin hansı növünə daxildir?

- faktiki
 sex

- istehsal
- tam
- hesabat

310 313. Hansı xərclər istehsalın həcmindən asılıdır?

- sabit
- dəyişən
- alternativ
- xarici
- daxili

311 314. Xərclərin hansı əsas növü məhsulun maya dəyərini formalaşdırır?

- satış, nəqliyyat və reklam xərcləri
- məhsulun istehsal və satış xərcləri
- tədqiqat, istehsal, marketinq, satış xərcləri
- istehsalın yenilənməsi və genişlənməsi xərcləri
- məhsulun istehsal və satış xərcləri, istehsalın yenilənməsi və genişlənməsi xərcləri, sosial-mədəni, mənzil-satış və müəssisənin digər ehtiyaclarına xərclər

312 315. Unüyütmə- yarma sənayesində məhsulun maya dəyərində xammal və materialın xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- 0.903
- 0.944
- 0.655
- 0.788
- 0.844

313 316. Aşağıdakılardan hansı sex maya dəyərinə daxildir?

- istehsaldan kənar xərclər
- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- zay məhsul nəticəsində yaranan itkilər
- ümumi təsərrüfat xərcləri
- kommersion xərcləri

314 317. İstehsal prosesinin başlanmasından hazır məhsulun anbara təhvilinə qədər olan bütün xərclər hansı maya dəyərinə daxildir?

- faktiki
- istehsal
- sex
- tam
- hesabat

315 318. Qaimə xərclərinə nə aiddir?

- texnoloji məqsədlər üçün enerji xərcləri
- ümumi zavod xərcləri
- xammal xərcləri
- istehsal işçilərinin əmək haqqı
- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri

316 319. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində məhsulun maya dəyərinin hesablanması zamanı

“Texnoloji məqsədlər üçün soyudulma” maddəsi ayrıca qeyd olunur?

- belə maddə yoxdur
- alkoqolsuz içkilər istehsalı
- unüyütmə
- makaron
- duz

317 320. Əsas fondların amortizasiyası maya dəyərini hesablanmasının hansı maddəsinə aid edilir?

- amortizasiya ayrımları
- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- istehsalın hazırlanması və mənimsənilməsi xərcləri
- sex xərcləri
- ümumi zavod xərcləri

318 321. Məhsulun maya dəyərini azalmasının qiymətləndirilməsi hansı metodların köməyi ilə aparılır?

- sabit və dəyişən
- birbaşa və amil
- birbaşa və dolayı
- əsas və normativ
- əsas və amil

319 322. Birbaşa hesablama metodu ilə maya dəyərini azalması necə hesablanır?

- istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərcləri çıxılmaqla əsas və dövrüyyə fondları xərclərinin məcmusu ilə
- istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində material, əmək və qaimə xərclərinin məcmusu ilə
- əsas və dövrüyyə fondlarına xərclərin və istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərclərinin məcmusu ilə
- material, əmək xərcləri və kapital qoyuluşlarının məcmusu ilə
- istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərcləri çıxılmaqla material və əmək xərclərinin məcmusu ilə

320 323. Yeyinti sənayesində məhsulun maya dəyərini azaldılmasının hansı amilləri istehsalın texniki səviyyəsini yüksəldən amillərə aid edilir?

- müəssisələrin ixtisaslaşması və kooperativləşməsi
- xammal, materiallar, istehsal tullantılarından səmərəli istifadə metodları
- məhsul istehsalının coğrafi yerləşməsi
- xammalın hazırlanmasının təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- düzgün cavab yoxdur

321 324. Əməyin mühafizəsi xərcləri maya dəyərini hesablanmasının hansı maddəsinə aid edilir?

- amortizasiya ayrımları
- sex xərcləri
- istehsalın hazırlanması və mənimsənilməsi xərcləri
- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- ümumi zavod xərcləri

322 325. Müəssisənin idarəetmə aparatının əmək haqqı maya dəyərini hesablanmasının hansı maddəsinə aid edilir?

- amortizasiya ayırmaları
- ümumi zavod xərcləri
- istehsalın hazırlanması və mənimsənilməsi xərcləri
- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- sex xərcləri

323 326. Zay məhsuldan yaranan itkilər yeyinti sənayesinin hansı sahəsində planlaşdırılır?

- ət və süd
- konserv
- pivəbişirmə
- çörəkbişirmə
- yağ-piy

324 327. Məhsulun istehsalı və satışına sərf olunan ictimai-zəruri xərclərin hesablanmasında qiymətin hansı funksiyasından istifadə olunur?

- nəzarət
- uçot
- stimullaşdırıcı
- bölgü
- tənzimləmə

325 328. Müxtəlif məhsul istehsalı və istehlakının stimullaşdırılması və ya məhdudlaşdırılmasında qiymətin hansı funksiyasından istifadə olunur?

- nəzarət
- stimullaşdırıcı
- uçot
- bölgü
- tənzimləmə

326 329. Qiymətin hansı funksiyası qiymətin dəyərdən uzaqlaşması ilə əlaqədardır və iqtisadiyyatın, regionların müxtəlif sahələri arasında qiymətlərin müxtəlif səviyyələri hesabına milli gəlirin yenidən bölüşdürülməsində iştirak edir?

- nəzarət
- bölgü
- uçot
- stimullaşdırıcı
- tənzimləmə

327 330. Qiymətin hansı funksiyası tələb və təklif əsasında istehsal və istehlak arasındakı proporsiyaların qiymət vasitəsilə müəyyən edilməsində iştirak edir?

- nəzarət
- tənzimləmə
- uçot
- stimullaşdırıcı
- bölgü

328 331. Aşağıda göstərilən müddəalardan hansı düzdür?

- məhsul qıtlığı şəraitində aşağı qiymət təklifin artmasını stimullaşdırır, artıq olması isə tələbi azaldır
- qiymət artımı istehsalı stimullaşdırır, amma istehlakı azaldır

- tələb nə qədər yüksək, təklif isə aşağı olarsa qiymət də aşağı olar
- istehsalçılar qiymətin aşağı salınmasında maraqlıdırlar, istehlakçılar isə onun yüksəldilməsində
- qiymətin aşağı düşməsi istehsalın stimullaşdırılmasına şərait yaradır

329 332. Xidmət dövryyəsinin xüsusiyyətinə görə qiymətin növləri:

- daimi, mövsümi və pilləli
- müəssisənin topdansatış qiymətləri, topdansatış vasitəçiliyi, pərakəndə satış qiymətləri
- azad və tənzimlənən
- möhkəm və sürüşkən
- müqayisəli və hesabat

330 333. Müəssisənin topdansatış buraxılış qiymətləri necə hesablanır?

- məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlir, əlavə dəyər vergisi və məsrəflər (icarə, kommersiya ödəmələri)
- məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlirin və dolaylı vergilərin (sənaye məhsulunun ayrı-ayrı növləri üzrə əlavə dəyər vergisi – aksizlər) cəmi
- məhsul vahidinin tam maya dəyəri ilə gəlirin cəmi kimi
- məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlir, əlavə dəyər vergisi və ticarətdən gələn qiymət əlavəsi
- məhsul vahidinin tam maya dəyərinin, satışdan və aksizlərdən gələn gəlir

331 334. Süd sənayesinin hansı məhsuluna əlavə qiymət artımı 50 %-ə qədər təşkil edir?

- bərk pendirlərə
- yoqurtlara
- pasterezə olunmuş südə
- kefirə
- xamaya

332 335. Vasitəçilik edən ticarət təşkilatları tərəfindən məhsul satışı üçün hansı qiymətdən istifadə olunur?

- tədarük qiyməti
- müəssisənin buraxılış topdansatış qiyməti
- müəssisənin baza topdansatış qiyməti
- topdansatış vasitəçilik qiymətləri
- pərakəndə qiymətlər

333 336. Müxtəlif regionalrın pərakəndə ticarət şəbəkələrində yeyinti məhsulları distribüterlər tərəfindən hansı qiymətlə satılır?

- tədarük qiymətilə
- topdansatış vasitəçilik qiymətilə
- müəssisənin baza topdansatış qiyməti ilə
- müəssisənin topdansatış buraxılış qiymətilə
- pərakəndə qiymətlərlə

334 337. Son istehlakçıya pərakəndə ticarət şəbəkəsi vasitəsilə çatdırılan məhsul hansı qiymətlə satılır?

- tədarük qiymətlərlə
- pərakəndə qiymətlərlə
- müəssisənin baza topdansatış qiyməti ilə
- müəssisənin buraxılış topdansatış qiymətilə
- topdansatış vasitəçilik qiymətilə

335 338. Yeyinti sənayesinin hansı məhsuluna tənzimləyici qiymətlər müəyyən edilir?

- pivəyə
- süd məhsullarına
- qənnadı məmulatlarına
- hissə verilmiş məhsullara
- meyvə şirələrinə

336 339. Hansı qiymətlər dövlət tərəfindən bilavasitə müəyyən edilmir, ancaq bazarda tələb və təklifin təsiri ilə formalaşır?

- hesabat
- azad
- pilləli
- daimi
- tənzimləyici

337 340. Adətən fərdi sifarişlərlə standart olmayan məhsul istehsalına bağlanan sazişlərdə hansı qiymətlər tətbiq olunur?

- tənzimləyici
- hesabat
- pilləli
- daimi
- azad

338 341. Yanacaq-energetika kompleksi məhsullarına və xidmət sahələrinə, təbii monopolizmə müstəsna hansı qiymətlər müəyyən edilir?

- hesabat
- pilləli
- daimi
- azad
- tənzimləyici

339 342. Yeyinti sənaye müəssisələrinə kənd təsərrüfatı istehsalı, fermer təsərrüfatları və əhali xammalı hansı qiymətlərlə satılır?

- pərakəndə qiymətlərlə
- tədarük qiymətilə
- müəssisənin topdansaş qiyməti ilə
- müəssisənin buraxılış topdansaş qiymətilə
- topdansaş vasitəçilik qiymətilə

340 343. Əvvəlcə yüksəldilmiş, sonralar mərhələlərlə aşağı salınan qiymətlərlə satılan məhsullarda hansı qiymət strategiyası özünü göstərir?

- dempinq strategiyası
- “qaymaq yığıma” strategiyası
- dağıdıcı qiymətqoyma strategiyası
- aşağı qiymət strategiyası
- qiymət ayırı-seçkiliyi

341 344. İnhisarçı istehsalçılar tərəfindən dayanıqlı tələbat qeydə alınan yeni nadir məhsullara hansı qiymət strategiyası seçilir?

- dempinq strategiyası
- “qaymaq yığma” strategiyası
- dağıdıcı qiymətqoyma strategiyası
- aşağı qiymət strategiyası
- qiymət ayrı-seçkiliyi

342 345. Yeni bazarlara məhsul satışı üçün daxil olmaq məqsədilə hansı qiymət strategiyasından istifadə olunur?

- dempinq strategiyası
- aşağı qiymətqoyma strategiyası
- dağıdıcı qiymətqoyma strategiyası
- “qaymaq yığma” strategiyası
- qiymət ayrı-seçkiliyi

343 346. Hansı qiymətqoymaq strategiyasında istehsalçı əvvəlcə xərclərin son həddindən də aşağı qiyməti salır ki, rəqibini sahədən sıxışdırsın, amma sonra qiymətləri qaldırır?

- dempinq strategiyasında
- dağıdıcı qiymətqoyma strategiyasında
- aşağı qiymət strategiyasında
- “qaymaq yığma” strategiyasında
- qiymət ayrı-seçkiliyində

344 347. Hansı qiymətqoyma strategiyasında istehsalçı (satıcı) istehlakçının sosial-iqtisadi şəraitindən asılı olaraq müxtəlif bazarlarda və alıcılara eyni məhsula müxtəlif qiymətlər müəyyən edir?

- dempinq strategiyasında
- qiymət ayrı-seçkiliyində
- dağıdıcı qiymətqoyma strategiyasında
- aşağı qiymət strategiyasında
- “qaymaq yığma” strategiyasında

345 348. Sahibkarlıq fəaliyyətinin əsas məqsədini nə təşkil edir?

- keyfiyyətli məhsul istehsalı
- gəlir götürmək
- gəlirin alınması və çoxaldılması
- istehsal həcmnin artırılması
- istehsal xərclərinin azaldılması

346 349. Balans mənfəəti necə müəyyən edilir?

- xalis gəlirlə digər məhsul satışından və satılmayan məhsulun gəlirlərinin cəmi kimi
- məhsul satışından gələn gəlirlə digər satılan və satılmayan məhsulların gəlirlərinin cəmi kimi
- ümumi və xalis gəlirin cəmi kimi
- məhsul satışından gələn gəlirlə xalis gəlirin cəmi kimi
- məhsul satışından gələn gəlirlə satılmamış məhsul gəlirinin cəmi kimi

347 350. Hansı gəlir müəssisənin sərəncamında qalır?

- əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla xalis gəlir
- xalis
- balans
- ümumi

- gömrük vergisindən azad olan gəlir

348 351. Məhsulun rentabelliği necə hesablanır?

- gəlirin hesabat maya dəyərində olan nisbəti kimi
 gəlirin tam maya dəyərində nisbəti kimi
 gəlirin əsas istehsal fondlarının və normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi
 gəlirin məhsulun həcmində olan nisbəti kimi
 gəlirin əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi

349 352. İstehsalın rentabelliği necə hesablanır?

- gəlirin hesabat maya dəyərində olan nisbəti kimi
 gəlirin əsas fondların və normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitinin cəminə olan nisbəti kimi
 gəlirin tam maya dəyərində nisbəti kimi
 gəlirin məhsulun həcmində olan nisbəti kimi
 gəlirin əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi

350 353. Xalis gəlir nədir?

- məhsul satışından, əsas vəsaitlərdən və qeyri-satış əməliyyatlarından gələn gəlirin cəmi
 vergilər ödənildikdən sonra müəssisənin sərəncamında qalan gəlir hissəsi
 məhsul satışından və əsas vəsaitlərdən gələn gəlir
 satışdan alınan mədaxil ilə maya dəyəri arasındakı fərq
 satışdan alınan mədaxil ilə material xərcləri arasındakı fərq

351 354. Sənayedə istehsalın rentabelliği hansı səviyyədədir?

- 50-55 %
 20-25 %
 5-10 %
 25-30 %
 45-50 %

352 355. Hansı sahənin istehsalı daha geniş çeşidli və yüksək keyfiyyətli məhsul alınmasını təmin edir?

- tamlı məhsullar
 ət və süd
 çörəkbişirmə
 unüyütmə-yarma
 balıq

353 356. Tamlı məhsullar hansılar aiddir?

- qənd
 çay
 süd
 ət
 yumurta

354 357. Hansı növ məhsul alıcısının öz adət və dadda mühafizəkar kimi xarakterizə etmək olar?

- məqsədəuyğun
 dayanıqlı
 geniş

- dolğun
- yeniləşən

355 358. Özünün tərkibindəki xassələrin sayına görə keyfiyyət göstəricisini necə təsnifləşdirmək olar?

- tək kompleksli və çox komponentli
- vahid və kompleksli
- yekcins və müxtəlif cinsli
- fiziki-kimyəvi və orqanoleptikli
- vahid, kompleksli, çox komponentli

356 359. Keyfiyyətin hansı göstəricisi məhsulun istehlakçıların dəqiq qrupunun tələbatına uyğunluğunu əks etdirir?

- estetik göstəriciləri
- sosial təyinatlı göstəricilər
- funksional göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri

357 360. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məhsulun özünün birbaşa təyinatına uyğunluğunu əks etdirir?

- estetik göstəriciləri
- funksional göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri

358 361. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri istehsalda istifadə olunan resursların qaytarılması səviyyəsini xarakterizə edir?

- estetik göstəriciləri
- iqtisadi göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- funksional göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri

359 362. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məmulatın müvafiq xassəsini qiymətləndirmək üçün xidmət edir?

- saxlanılma göstəriciləri
- estetik göstəriciləri
- sosial təyinatlı göstəricilər
- funksional göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər

360 363. Kalorilik keyfiyyət göstəricilərini hansı qrupa aid etmək olar?

- estetik göstəriciləri
- funksional göstəriciləri
- sosial təyinatlı göstəriciləri
- iqtisadi göstəriciləri
- saxlanılma göstəriciləri

361 364. İnsanın hissiyat orqanları tərəfindən qəbul edilən məhsulun xassəsini əks etdirən keyfiyyət

göstəriciləri hansılardır?

- sosial təyinatlı göstəricilər
- orqanoleptik göstəricilər
- estetik göstəricilər
- enerji sərfi göstəriciləri
- funksional göstəricilər

362 365. Məhsulun təhlükəsizliyinə təsir edən təhlükəli amillərin aşkarlanması və idarə edilməsində keyfiyyətin təmin olunması sistemi hansıdır?

- OST
- NASSR
- ISO
- TU
- GMP

363 366. Yeni növ məhsula müvəqqəti olaraq hansı növ standart qoyulur?

- beynəlxalq
- texniki şərait
- dövlət
- sahə
- milli

364 367. Hansı əmtəələr mütləq qaydada vəsiqə almağa məcbur edilmir?

- dərman maddələri
- qadın ayaqqabıları
- süd məhsulları
- uşaq geyimləri
- qənnadı məhsulları

365 368. Məhsulun texniki səviyyəsinin qiymətləndirilməsi nə ilə müqayisə olunur?

- ekoloji təmiz məhsulla
- ölkə və dünyanın ən yaxşı nümunələri ilə
- keçən ildə istehsal olunan məhsulla
- başqa sexlərdə hazırlanan məhsullarla
- həmin regionda hazırlanan məmulatlarla

366 369. Dünya bazarlarına çıxmaq üçün nə vacibdir?

- istehsal attestatının alınması
- məhsulun vəsiqə ilə təmin edilməsi
- texniki nəzarət tədbirlərinə riayət etmək
- məhsula dövlət standartlarının müəyyən edilməsi
- unifikasiyalı məhsul istehsal etmək

367 370. Keyfiyyətin yüksəldilməsi amilinə nə aiddir?

- istifadə olunan avadanlıqların sayının artırılması
- tullantısız, resurslara qənaət texnikasının tətbiqi
- ucuz xammal-materialların tətbiqi
- fəhlələrin əmək haqqının artırılması

- xammal-materialların istehsala hazırlanması prosesinin tezləşdirilməsi

368 371. Əmtənin daha üstün xassəsini kim seçir?

- rəqabətçi
 istehlakçı
 istehsalçı
 sifarişçi
 vasitəçi

369 372. İşlənən və saxlanılan zaman təhlükəsizlik dərəcəsini hansı göstəricilər qiymətləndirir?

- daşınılma göstəriciləri
 təhlükəsizlik göstəricisi
 təyinat göstəricisi
 etibarlılıq göstəricisi
 texnoloji baxımdan göstəricilər

370 373. Texnoloji tsikl prosesində materiallardan, əmək vasitələrindən və vaxtdan səmərəli istifadəni təmin edən göstəricilər hansılardır?

- daşınılma göstəriciləri
 texnoloji göstəricilər
 təyinat göstəriciləri
 etibarlılıq göstəriciləri
 təhlükəsizlik göstəriciləri

371 374. Hansı göstəricilər məmulatın xassəsini dəyişmədən müxtəlif nəqliyyatla daşınmasının mümkünlüyü səviyyəsini göstərir?

- texnoloji göstəricilər
 daşınılma göstəriciləri
 təyinat göstəriciləri
 etibarlılıq göstəriciləri
 təhlükəsizlik göstəriciləri

372 375. Məmulatın tərkibində standart, ümumi şəkllə gətirilmiş və orijinal hissələrdən istifadə olunması dərəcəsini hansı göstərici əks etdirir?

- texnoloji göstəricilər
 standartlaşma və unifikasiya göstəriciləri
 təyinat göstəricisi
 etibarlılıq göstəricisi
 təhlükəsizlik göstəricisi

373 376. Hansı yeyinti məhsullarını satmaq olar?

- satış üçün lazım olan şərait olmadıqda
 əhali arasında yüksək tələbatı olmayan
 sanitariya qaydalarına uyğun olmayan
 yararlılıq müddətinin keçdiyi
 mütləq sertifikatlaşmanın aparıldığı haqda məlumatı olmayan

374 377. Yeni məhsulun keyfiyyəti necə müəyyən edilir?

- bütün sadalananlara uyğun

- istehlakçıların tələbatı səviyyəsinə uyğun
- rəqabətçilərin tələbindən asılı olaraq
- sifarişçinin tələbindən asılı olaraq
- istehsalçıların tələbinə uyğun dərəcədə

375 378. Keyfiyyətin kompleks göstəriciləri bölünür:

- təşkilati, hüquqi, kadr və b.
- ümumiləşdirilmiş, inteqrallı və indeksli
- mütləq və nisbi
- fərdi və kütləvi
- təyinat göstəriciləri, etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnoloji və b.

376 379. Tətbiqinə görə keyfiyyət göstəriciləri bölünür:

- təşkilati, hüquqi, kadr və b.
- mütləq və nisbi
- ümumiləşdirilmiş, inteqrallı və indeksli
- fərdi və kompleks
- təyinat göstəriciləri, etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnoloji və b.

377 380. Təyinat göstəricisinə aiddir:

- təcrid olunma dərəcəsi
- istehsal güclərinin məhsuldarlığı
- müntəzəmlik, uzun ömürlülük
- təmirə yararlı, məhsuldarlıq
- qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı

378 381. Etibarlılıq göstəricisinə aiddir:

- təcrid olunma dərəcəsi
- müntəzəmlik, uzun ömürlülük
- istehsal güclərinin məhsuldarlığı
- məhsuldarlıq, təmirə yararlı
- qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı

379 382. Təhlükəsizlik göstəricisinə aiddir:

- müntəzəmlik, təcrid olunma dərəcəsi
- qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı
- istehsal güclərinin məhsuldarlığı
- müntəzəmlik, uzun ömürlülük
- məhsuldarlıq, təmirə yararlı

380 383. Məhsulun keyfiyyətinin idarə olunmasının hansı prinsipi məhsulun təhlükəsizliyinə təsir edən təhlükəli amillərin aşkar edilməsi və idarə olunmasında özünü biruzə verir?

- TU
- HACCP
- İSO
- GMP
- QOST

381 384. Məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin qiymətləndirilməsinin hansı metodu daha geniş yayılıb?

- vahidlilik metodu
- indeks metodu
- indeks-parametrik metod
- vahid parametrik metod
- parametrik metod

382 385. Kalorilik keyfiyyət göstəricisinin hansı qrupuna aiddir?

- estetik göstəricilərə
- funksional göstəricilərə
- sosial təyinatlı göstəricilərə
- qənaətlilik göstəricisinə
- saxlanılma göstəricisinə

383 386. İstehsal tsiklində məhsulun keyfiyyəti və təhlükəsizliyi üçün ciddi təhlükə yaranması böyük ehtimal olunan yer necə adlanır?

- risk nöqtəsi
- kritik nəzarət nöqtəsi
- zərərsizlik nöqtəsi
- təhlükəsizlik astanası
- optimallıq nöqtəsi

384 387. Parametrlərin hansı qrupları rəqabətqabiliyyətli məhsulun qiymətləndirilməsi göstəricilərinin strukturunu özündə birləşdirir?

- tək-tək və kompleksli
- keyfiyyət və iqtisadi
- kəmiyyət və keyfiyyət
- texniki-iqtisadi, iqtisadi, sosial və ekoloji
- indeksli və iqtisadi

385 388. İstehsala, məhsul vahidinin maya dəyərində, dövriyyə vəsaitləri normativlərinə plan xərclərinin təyin edilməsində maliyyənin hansı funksiyası vardır?

- tənzimləmə
- nəzarət
- bölüşdürücü
- stimullaşdırıcı
- motivləşmə

386 389. Düzünə vergilərə hansı vergilər aiddir?

- idxal-ixrac rüsumları
- gəlir vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- aksizlər
- gömrük rüsumları

387 390. Dolaylı vergilərə hansı vergilər aiddir?

- yol vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- gəlir vergisi
- əmlak vergisi

mədən vergisi

388 391. Aşağıda göstərilən vergilərdən hansı bələdiyyələrə aiddir?

- yol vergisi
 əmlak vergisi
 əlavə dəyər vergisi
 gəlir vergisi
 mədən vergisi

389 392. Müəssisənin şəxsi maliyyə mənbələrinə və onlara bərabər tutulan vasitələrə nə aiddir?

- səhmlərin, istiqraz vəərəqələrinin, kreditlərin satışından gələn gəlirlər
 gəlir, dayanıqlı passivlər, ehtiyat kapitalı, kredit borcları
 gəlir, maliyyə əməliyyatlarından gələn mədaxil, nizamnamə kapitalı
 gəlir, kreditlər, kredit borcları
 gəlir, dayanıqlı passivlər, subsidiyalar, sığorta ödənişləri

390 393. Maliyyə bazarında toplanan resurslara nə aiddir?

- gəlir, dayanıqlı passivlər, subsidiyalar, sığorta ödənişləri
 səhmlərin, istiqraz vəərəqələrinin, kreditlərin satışından gələn gəlirlər
 gəlir, maliyyə əməliyyatlarından gələn mədaxil, nizamnamə kapitalı
 gəlir, kreditlər, kredit borcları
 gəlir, dayanıqlı passivlər, ehtiyat kapitalı, kredit borcları

391 394. Gəlirə vergi qoyulmasının obyektini nə təşkil edir?

- satılmayan əməliyyatdan alınan gəlir
 ümumi gəlir
 əmlak satışından gələn gəlir
 xalis gəlir
 məhsul satışından gələn gəlir

392 395. Azərbaycan Respublikasında hansı vergi tətbiq olunmur?

- əmlak vergisi
 satışdan gələn vergi
 yol
 mədən
 torpaq

393 396. "Mənbədən" hansı vergi tutulur?

- gəlir vergisi
 aksizlər
 əmlak vergisi
 gəlirlər üzrə vergi
 əlavə dəyər vergisi

394 397. Kadastr vergisinə hansı vergiləri aid etmək olar?

- aksizlər
 torpaq vergisi
 əlavə dəyər vergisi
 gəlir vergisi

- əmlak vergisi

395 398. Yeyinti sənayesində istehsalın ekstensiv inkişafı özünü nədə göstərir?

- istehsal vasitələrinin texniki təkmilləşdirilməsi əsasında əmək resurslarından yaxşı istifadə edilməsində
 yeni tikilən müəssisələrdə məhsul istehsalının artması, emal edilən xammalın həcmnin çoxalmasında
 elmi-texniki tərəqqi əsasında istehsal resurslarından daha dolğun istifadə olunmasında
 xammal və materiallardan istifadə olunmasının mütəmadi olaraq yaxşılaşdırılmasında
 istehsal potensialından daha dolğun istifadə edilməsində

396 399. İstehsalın səmərəliliyinə təsir edən hansı amil intensivliyə aiddir?

- işdə zay məhsul və iş vaxtı itkisinin aradan qaldırılması
 avadanlıqların yeniləşdirilməsi və modernləşdirilməsi
 istehsala əlavə avadanlıqların cəlb edilməsi
 yeni istehsal meydançalarının işə salınması
 istehsala istifadə olunmamış avadanlıqların və istehsal meydançalarının cəlb edilməsi

397 400. İstehsalın səmərəliliyi nə deməkdir?

- bu, istehsal xərcləri çıxılmaqla effektdir
 istehsalın nəticələrinin (səmərənin) və xərclərin və ya bu səmərəni şərtləndirən istifadə edilmiş resursların nisbətidir
 səmərəliliyi təmin edən xərclərin və ya istifadə olunan resursların istehsalın nəticələrinə (bu səmərəyə) olan nisbətidir
 istehsalın nəticələri (səmərə ilə) və xərcləri ilə bu səmərəni şərtləndirən istifadə olunmuş resurslar arasındakı fərkdir
 istifadə olunmuş resurslara çəkilən xərclə istehsalın nəticəsi (səmərəsi) arasındakı fərkdir

398 401. Mütləq səmərəlilik nədir?

- kapital qoyuluşunun gəlirə olan nisbətidir
 səmərənin kapital qoyuluşunun həcminə nisbətidir
 miqdar ifadəsində alınan səmərədir
 kapital qoyuluşunun ümumi məbləğidir
 alınan səmərənin keyfiyyətini xarakterizə edir

399 402. Nisbi (müqayisəli) səmərəlilik nədir?

- kapital qoyuluşu məbləğinin səmərəyə olan nisbətidir
 variantlar üzrə cari xərclərin müxtəlifliyinin kapital qoyuluşu fərqlərinə olan nisbətidir
 səmərənin kapital qoyuluşunun məbləğinə olan nisbətidir
 səmərəliliyin orta göstəricisidir
 istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir

400 403. Müəssisənin iqtisadi səmərəlilik meyarını nə təşkil edir?

- investisiyanın səviyyəsi
 gəlirin maksimuma çatdırılması
 əmək məhsuldarlığının səviyyəsi
 istehsalın rentabelliği
 kapital qoyuluşu

401 404. Hansı göstəricilər funksional göstəricilərə aiddir?

- mənfəət, rentabellik, əmək məhsuldarlığı

- əmək tutumu, hasilat, material tutumu, material verimi, fond tutumu, fond verimi
- kapital tutumu, kapital verimi, fond tutumu, fond verimi, gəlir
- hasilat, əmək tutumu, kapital tutumu, material tutumu, məhsulun rentabelliği
- dövlətə əmsalı, material tutumu, əmək məhsuldarlığı, kapital verimi

402 405. Səmərəliliyin mahiyyətə qiymətləndirilməsi hansı əlamətə görə aparılır?

- gətirilmiş xərclərə görə
- səmərəlilik meyarına görə
- səmərəlilik göstəricisinə görə
- iqtisadi səmərəyə görə
- cəmi xərclərə görə

403 406. Müəssisə o vaxt rentabelli işləyir ki, onun?

- ətraf mühitin çirklənməsi minimumdur
- istehsal fondlarının dəyəri azdır
- daha ixtisaslı heyəti var
- nəqliyyat xərcləri azdır
- daha çox mütəxəssisi var

404 407. İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinin əsas istiqamətlərinə nə aiddir?

- fəhlələrə əmək haqqının artması
- əmək tutumunun aşağı düşməsi
- fondveriminin aşağı düşməsi
- avadanlığın ekstensiv istifadə əmsalının artması
- növbəlilik əmsalının aşağı düşməsi

405 408. Anlayışların daha genişdən daha doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi, sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- maddi istehsalat sahəsi, sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
- qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

406 409. Anlayışların daha dardan daha genişə doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- maddi istehsalat sahəsi; sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- qida məhsulları; yeyinti sənayesi; emal sənayesi; sənaye; maddi istehsalat sahəsi
- sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye;
- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

407 410. Anlayışların daha genişdən daha doğru ardıcılığını seçin:

- sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik
- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik
- fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; sahə
- sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; yarım sahə

408 411. Anlayışların daha dardan daha genişə doğru ardıcılığını seçin:

- fabrik; sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks

- fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- yarım sahə; sahə; fabrik; sahələrarası kompleks
- sahə; sahələrarası kompleks; yarım sahə; fabrik
- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik

409 412. Düzgün ifadəni seçin:

- İqtisadiyyat – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- Sahə strukturu – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- İqtisadiyyat sahəsi – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- Sahə - institusional vahidlərin məcmusu
- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm

410 Anlayışların daha genişdən daha doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi, sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- maddi istehsalat sahəsi, sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

411 Anlayışların daha dardan daha genişə doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
- qida məhsulları; yeyinti sənayesi; emal sənayesi; sənaye; maddi istehsalat sahəsi
- sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- maddi istehsalat sahəsi; sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

412 Anlayışların daha genişdən daha doğru ardıcılığını seçin:

- sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; yarım sahə
- sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik
- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik
- fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; sahə

413 Anlayışların daha dardan daha genişə doğru ardıcılığını seçin:

- fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- fabrik; sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks
- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik
- sahə; sahələrarası kompleks; yarım sahə; fabrik
- yarım sahə; sahə; fabrik; sahələrarası kompleks

414 Düzgün ifadəni seçin:

- İqtisadiyyat – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- Sahə strukturu – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- İqtisadiyyat sahəsi – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- Sahə - institusional vahidlərin məcmusu

415 Düzgün ifadəni seçin:

- Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur

- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- Sahə - institusional vahidlərin məcmusudur
- Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- İstehsalat - təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi

416 Düzgün ifadəni seçin:

- İqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- Sahə – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur

417 Düzgün ifadəni seçin:

- Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur
- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- Sahə – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- Sahə iqtisadiyyatı – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi

418 Düzgün ifadəni seçin:

- Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- Sahə strukturu – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- Sənaye – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- İqtisadiyyat sektoru – institusional vahidlərin məcmusudur

419 Hansı əmsal sahənin artım tempinin və yaxud ayrı-ayrı kompleksin artım tempinin bütövlükdə sənayeyə olan nisbətini ifadə edir?

- qabaqlama əmsalı
- xərclərin ödənilməsi
- göstərilən xərclər
- tam maya dəyəri
- ümumi kapital qoyuluşları

420 Sənayenin sahə strukturunu xarakterizə etməyən göstəricini seçin:

- kapital qoyuluşu
- hər bir sahənin sənayenin sənaye-istehsalat personalının sayında payı
- hasilat və əmal sahələri arasında olan nisbət
- qabaqlama əmsalı
- sənaye istehsalının ümumi həcmində hər bir sahənin payı

421 Sənaye strukturuna təsir etməyən nədir:

- ölkədə texnikanın inkişaf səviyyəsi
- əhalinin sayı
- elmi-texniki tərəqqi
- mədəniyyət səviyyəsi və əhalinin maddi durumu
- dövlətin iqtisadi siyasəti

422 Aqrəsənaye kompleksi alt sistemlərə bölünür:

- informasiyalı və kommunikasiyalı
- ərzaq və qeyri-ərzaq
- maddi və qeyri-maddi
- kənd təsərrüfatlı və yeyinti
- istehsal və qeyri-istehsal

423 Ərzaq kompleksinin istehsalat infrastrukturuna aşağıdakı sahələr daxil deyil:

- kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı
- sənaye məhsulunun daşınması
- istehsal vasitələri istehsalı
- istehlak vasitələri istehsalı
- kənd təsərrüfatı istehsalatı

424 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

- meliorativ işlər üçün avadanlıqların istehsalı
- optik məhsulun istehsalı
- traktor və kənd təsərrüfatı maşınqayırması
- heyvandarlıq və yem istehsalı maşınqayırması
- yeyinti sənayesi, ticarət, ictimai-iaşə maşınqayırması

425 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

- kimya sənayesi mineral gübrələrin istehsalı sahəsində və bitkiçiliyin qorunmasında bir vasitə kimi
- avtomobillərin, qoşquların və yarım qoşquların istehsalı
- ixtisaslaşmış avtonəqliyyat istehsalı (süd daşıyan, mal-qara daşıyan, refrijeratorlar)
- kənd təsərrüfatı və bostan inventarının istehsalı
- ağac, metal, plastmas və şüşə tarasının istehsalı

426 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

- kənd təsərrüfatı və bostançılıq inventarının istehsalı
- elektrik avadanlığının istehsalı
- kompleksin bütün sahələri üzrə, o cümlədən yol və meliorativ daxil olmaqla istehsal tikintisi
- mikrobioloji və kombikorm sənayesi
- ərzaq kompleksinin bütün sahələri üzrə xüsusi avadanlığın və cihazların istehsalı

427 Kənd təsərrüfatı istehsalına daxil deyil:

- meşə təsərrüfatı
- içki istehsalı
- heyvandarlıq sahələrinin məcmusu
- bitkiçilik sahələrinin məcmusu
- balıq tutma və balıq istehsalı

428 Ərzaq kompleksi heyvan və bitki mənşəli kənd təsərrüfatı məhsul emalı, son məhsul istehsalı özünə aşağıdakıları daxil etmir:

- kombikorm sənayesi
- kimya sənayesi
- yeyinti sənayesi

- balıq emalı sənayesi
- unüyütmə-yarma sənayesi

429 Ərzaq kompleksinin istehsal infrastrukturuna daxil deyil:

- təchizat təşkilatlar sistemi
- əmtəə birjalari
- istehsal-texniki təminat sistemi və kənd təsərrüfatı xidməti
- aqrar istehsal sənaye sahələrinin maddi-texniki bazası
- aqronom və veterinar xidmət

430 Ərzaq kompleksinin istehsal infrastrukturuna daxil deyil:

- rabitə və informasiya-hesablama xidməti
- elmi-tədqiqat institutları
- elevator təsərrüfatı
- məhsulun saxlanması
- nəqliyyat və yol təsərrüfatı

431 Dünyada hansı kompaniya digərlərindən daha çox qənd tədarük edir?

- Mars
- Coca-Cola
- Nestle
- Suchard
- Unilever

432 Yeyinti sənayesi hansı üç əsas inqredientdən asılıdır?

- çörək, ət, süd
- duz, qənd, piy
- ət, balıq, yumurta
- ət, çörək, meyvə
- su, qənd, un

433 Hansı göstərici istehsalın yerləşdirilməsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsini xarakterizə etmir?

- məhsulun maya dəyəri
- qabaqlama əmsalı
- kapital qoyuluşu
- məhsulun təminat səviyyəsi
- nəzərdə tutulan xərclər

434 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- yağ ekstraktları zavodları
- qənnadı fabriki
- qənd-şəkər zavodları
- ilkin şərəbçilik zavodları
- spirt zavodları

435 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- ilkin süd emalı zavodları
- çay qablaşdırma fabrikləri

- qənd-şəkər zavodları
- yağ ekstraktları zavodları
- ilkin şərabçılıq zavodları

436 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- yağ ekstraktları zavodları
- çörək zavodları
- çay yarpaqlarının fermentasiyası üzrə müəssisələr
- spirt zavodları
- ilkin şərabçılıq zavodları

437 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- makaron fabrikləri
- ilkin süd emalı zavodları
- qənd-rafinad zavodları
- çörək zavodları
- alkoqolsuz pivə zavodları

438 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- makaron fabrikləri
- çay yarpaqlarının fermentasiyası üzrə müəssisələr
- qənd-rafinad zavodları
- orta şərabçılıq zavodları
- alkoqolsuz pivə zavodları

439 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- makaron fabrikləri
- spirt zavodları
- çay qablaşdırma fabrikləri
- qənnadı fabrikləri
- alkoqolsuz pivə zavodları

440 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

- alkoqolsuz pivə zavodları
- yarma müəssisələri
- qənnadı fabrikləri
- çörək zavodları
- tütün fabrikləri

441 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

- orta şərabçılıq zavodları
- konserv zavodları
- qənnadı fabrikləri
- ilkin süd emalı zavodları
- yağ ekstraktları zavodları

442 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində

yerləşə bilər?

- orta şərəbçilik zavodları
- unüytmə müəssisələri
- qənd-rafinad zavodları
- ilkin süd emalı zavodları
- çay qablaşdırma

443 Unüytmə kombinatları müəssisələrin yerləşməsi prinsipi əsasında inşa olunur:

- kimya zavodlarının yaxınlığında
- həm xammal istehsalı yerlərində, həm də məhsul istehlakı yerlərində
- yalnız xammal istehsalı yerlərində
- yalnız məhsul istehlakı yerlərində
- artıq əmək ehtiyatları rayonlarında

444 Buraxılmış sözü daxil edin. Məhsulun differensiasiyası – bu məhsulların eyni tələbatını ödəyən və onların eyni baza xarakteristikaları ilə izah olunur.....

- fərqlənmə
- müxtəliflik
- xarakteristika
- məcmu
- xüsusiyyətlər

445 Buraxılmış sözü daxil edin. Məhsulun differensiasiyası – bu müxtəlif məhsulların eyni tələbatını ödəyən və onların eyni baza...

- fərqliliyi
- xarakteristikaları
- qrupları
- nəticələri
- xüsusiyyətləri

446 Buraxılmış sözü daxil edin. Planlaşdırma – bu müəyyənətmə prosesidir.... və müəyyən üsullarla onların əldə olunmasıdır.

- planlar
- məqsədlər
- strategiyalar
- nəticələr
- xüsusiyyətlər

447 Yeyinti sənayesinin hansı yarım sahəsində bir sutkalıq plan-qrafiklərin tərtibatı digər yarım sahələrdə bir aylıq plan-qrafiklərdən fərqli olaraq tərtibatı həyata keçirilir?

- qida konsentratı
- çörəkbişirmə
- yağ-piy
- qənd
- şərəbçilik

448 Aşağıda sadalanan amillərdən hansı istehsal gücünə təsir etmir?

- xammalın, materialların keyfiyyəti, onların vaxtında çatdırılması

- köməkçi və xidmət sexlərinin, onlarda quraşdırılmış avadanlığın sayı
- aparıcı avadanlığın sayı
- aparıcı avadanlığın məhsuldarlığının texniki normaları
- aparıcı avadanlığın illik işləmə müddəti

449 Onun istifadəsinə təsir edən hansı amil digərlərindən fərqli olaraq istehsal gücünə təsir edir?

- ixtisaslı kadrlar
- aparıcı avadanlığın sayı və növü
- aparıcı avadanlığın texniki vəziyyəti
- xammalın keyfiyyəti
- istehsalın və əməyin təşkili səviyyəsi

450 İstehsal gücünün istifadə əmsalının hesablanmasında hansı istehsal gücünün balanslı göstəricisi istifadə olunur?

- Orta illik istehsal gücünün çıxma qabiliyyəti
- orta illik istehsal gücü
- İstehsal gücünün ilin əvvəlinə mövcudluğu
- İstehsal gücünün ilin sonuna mövcudluğu
- Orta illik istehsal gücünün giriş qabiliyyəti

451 Ekstensiv istifadədən fərqli olaraq müəssisələrin istehsal gücünün intensiv istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına nə təsir edir?

- daxili növbə üzrə dayanmaların ixtisarı
- aparatların tutumunun istifadə dərəcəsinin artımı
- aparıcı avadanlığın təmir müddətinin ixtisarı
- növbəlilik əmsalının artımı
- mövsümi istehsalın zəifləməsi

452 Müəssisənin istehsal gücünün ekstensiv istifadə amilinə nə aid deyil?

- daxili növbə üzrə dayanmaların ixtisarı
- aparatların tutumunun istifadə dərəcəsinin artımı
- aparıcı avadanlığın təmir müddətinin ixtisarı
- növbəlilik əmsalının artımı
- mövsümi istehsalın zəifləməsi

453 Konserv müəssisəsinin orta illik istehsal gücünün hesablanmasında yeyinti sənayesinin digər yarımşahəldən fərqli olaraq hansı göstərici nəzərə alınır?

- istehsal gücünün daxil olma anından ilin sonuna qədər qalan ayların sayı
- istehsal gücünün daxil olma anından ilin sonuna qədər qalan növbələrin sayı
- ilin əvvəlinə istehsal gücü
- giriş istehsal gücü
- xaric istehsal gücü

454 Yeyinti sənayesində əsaslardan fərqli olaraq, köməkçi istehsal proseslərə nə aiddir?

- yağların qablaşdırılması
- dənələrin qurudulması
- çörəyin hazırlanması
- xammalın təmizlənməsi
- məhsul keyfiyyətinə nəzarət

455 Yeyinti sənayesində əsaslardan fərqli olaraq, köməkçi istehsal proseslərə nə aiddir?

- xammalın qurudulması
- xammalın təmizlənməsi
- məhsul istehsalı
- yağların qablaşdırılması
- xammalın saxlanması

456 Əsas istehsal proseslərinə nə aiddir?

- xammalın təmizlənməsi
- məhsul keyfiyyətinə nəzarət
- məhsulun daşınması
- avadanlığın təmiri
- xammalın saxlanması

457 Köməkçilərdən fərqli olaraq əsas istehsal proseslərinə nə aiddir?

- hazır məhsulun daşınması
- əmək vasitələri formalarının dəyişilməsi
- məhsul keyfiyyətinə nəzarət
- avadanlığın təmiri
- hazır məhsulun saxlanması

458 Əsas fondlar funksional təyinat üzrə aşağıdakılara bölünür:

- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- şəxsi və icarə əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan

459 Əsas fondlar təyinat üzrə bölünür:

- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- şəxsi və icarə əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan

460 Əsas fondlar sahə xüsusiyyəti üzrə bölünür:

- şəxsi və icarə əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları

461 Əsas fondlar təbii-material tərkibinə görə bölünür:

- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- şəxsi və icarə əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları

462 Əsas fondlar istifadəsinə görə bölünür:

- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- şəxsi və icarə əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları

463 Əsas fondlar balansda qeyd olunmayıb:

- ləğvetmə dəyərində görə
- qarışıq qiymətə görə
- əvəzetmə dəyərində görə
- bütöv ilkin dəyərə görə
- qalıq dəyərində görə

464 Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinin sənaye-istehsal personalının orta siyahı sayına nisbəti ilə xarakterizə olunur:

- kimyalaşma səviyyəsi
- fondla silahlanma
- mexanikləşdirmənin səviyyəsi
- elektriklə silahlanma
- texniki silahlanma

465 Əsas istehsal fondlarının dəyərinin fəal hissəsinin sənaye-istehsal personalının işçilərin orta siyahı sayına nisbəti ilə xarakterizə olunur:

- fondla silahlanma
- avtomatlaşdırma səviyyəsi
- texniki silahlanma
- elektriklə silahlanma
- əmək məhsuldarlığı

466 Normallaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinə daxil deyil:

- başa çatmamış istehsalat
- pul vəsaitləri
- istehsal ehtiyatları
- gələcək dövr xərcləri
- anbarlarda hazır məhsul qalığı

467 Müəssisənin dövriyyə vəsaitləri ibarətdir:

- normallaşdırılmış əsas fondlar və fondların dövrü
- dövriyyə fondları və fondların dövrü
- əsas və dövriyyə fondları
- normallaşdırılmış dövriyyə vəsaitləri və fondların dövrü
- normallaşdırılmamış və normallaşdırılmamış dövriyyə fondları

468 Dövriyyə vəsaitləri hansı göstəricilərdə planlaşdırılmır və nəzərə alınmır?

- əmək göstəricilərində
- şərti-təbii göstəricilərdə
- təbii göstəricilərdə

- dəyər ifadəsində
- günlük ehtiyatlarda

469 Dövriyyə istehsal fondları əsas fondlardan onunla fərqlənir ki, :

- onlara amortizasiya hesablanır
- hər bir istehsal tsiklində bütövlükdə istehlak olunurlar
- hazır məhsula öz dəyərini hissə-hissə keçirir
- istehsal prosesində öz təbii formasını dəyişmir
- ilbəlil aşırırlar

470 Müəyyən işlərin həcmnin yerinə yetirilməsinə əməyin ödənilməsi:

- işə mizd
- işə mizd və vaxta mizd
- kontraktlı
- sadə vaxta mizd
- vaxta mizd - mükafatlı

471 Ciddi texnoloji rejim şəraitinin üstünlük təşkil etdiyi müəssisələrdə istifadə olunan əməyin ödənilməsi:

- vaxta mizd
- kontraktlı
- işə mizd və vaxta mizd
- işə mizd
- akkordlu

472 Vaxta mizd əməyin ödənilməsi özündə nəyi birləşdirir?

- işə mizd qiymətinə görə əmək haqqı
- tarif dərəcələri üzrə əmək haqqı
- məcburi işburaxmaya görə ödənilmə
- dövlət və ya ictimai vəzifələri yerinə yetirən işçilərin əməyinin ödənilməsi
- məzuniyyətlərin ödənilməsi

473 Kompensasiya olunan ödənilmələrə nə aiddir?

- göstəricilərin üstün yerinə yetirilməsinə görə mükafat
- ağır şəraitdə işin yerinə yetirilməsinə əlavə ödəmə
- peşəkar ustalığa görə tarif dərəcələrinə edilən əlavə ödəmə
- istehsalatdan ayrılmaqla təhsil dövründə işçilərin əməyinin ödənilməsi
- işçinin günahı səbəbindən boşdayanmaların ödənilməsi

474 Müəssisənin məsuliyyəti mizdli işçilər qarşısında zərurət yaradır:

- təchizatçılarla müqavilələrin bağlanması
- əməyin yüksək məhsuldarlığı üçün şəraitin yaradılması
- aksiya sayının artımı
- marketinq tədqiqatlarının aparılması
- xarici iş qüvvəsinin cəlb olunması

475 Əmək məhsuldarlığının səviyyəsi xarakterizə edir:

- məhsulun əməktutumu və bir işçiyə olan istehsalı
- fondverimi, fondtutumu

- əməktutumu və fondtutumu
- əməyin fondtutumu və fondla silahlanması
- materialverimi və mənfəət

476 İstehsal necə müəyyən olunur?

- işçi personalının sayının müəssisənin bütün işçilərinin sayına nisbəti ilə
- işçi personalının sayının istehsal olunan məhsul həcminə nisbəti ilə
- əsas fondların dəyərinin işçi personalının sayına nisbəti
- işçi personalının sayının əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- istehsal olunan məhsul həcmının işçi personalının sayına nisbəti ilə

477 Mütəxəssislərə aiddir:

- əsas fəhlələr
- rəhbərlər
- mühəndis-texniki işçilər
- kiçik xidmət personalı
- iş icraçıları

478 Çıxma əmsalı belə hesablanır:

- müəyyən dövr ərzində qəbul olunan və azad olunan işçilərin fərqi ilə
- bütün səbəblər üzündən azad olunan işçilərin onların orta siyahı sayına nisbəti ilə
- şəxsi istəklərinə və ya əmək intizamını pozduqlarına görə azad olunan işçilərin sayının onların orta siyahı sayına nisbəti ilə
- işçilərin orta siyahı sayının şəxsi istəklərinə və ya əmək intizamını pozduqlarına görə azad olunanlara nisbəti ilə
- işçilərin orta siyahı sayının bütün səbəblər üzündən azad olunanlara nisbəti ilə

479 Mütləq innovasiyalar:

- yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan
- unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları
- təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri
- sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi

480 Yaxşılaşdırılan innovasiyalar:

- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan
- təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri
- unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları
- sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi
- yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat

481 Proses innovasiyaları:

- yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan
- unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları
- təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri
- sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi

482 Elmin inkişafının səviyyəsini, mühəndis işini, ölkədə texnikanı, resursların və imkanların ümumiləşdirilmiş xarakteristikasını cəmiyyət özündə elmi-texniki problemlərin həllində əks etdirir:

- bütün cavablar düzgündür
- elmi-texniki potensial
- elmi-texniki siyasət
- elmi-texniki baza
- elmi-texniki inqilab

483 Elmi-texniki tərəqqinin istiqamətindən fərqli olan reallaşdırma formaları:

- elektricləşdirmə və kimyalaşdırma
- prinsipial yeni növ əmək vəsaitlərinin yaradılması
- istehsalın elektricləşdirilməsi
- kompleks mexanicləşdirmə və avtomatlaşdırma
- istehsalın kimyalaşdırılması

484 İnnovasiya layihəsi səmərəli və həyata keçirməyə hazır olduğu halda mümkündür, əgər gəlir indeksi:

- bütün cavablar düzgündür
- 1-dən çox
- 1-ə bərabər
- 0-a bərabər
- 1-dən az

485 Təmərküzləşmənin iqtisadi səmərəliliyi hansı göstəricilərin yaxşılaşdırılmasını təmin edir

- nəqliyyat
- texniki-iqtisadi
- iqtisadi
- sosial-iqtisadi
- texniki-texnoloji

486 İstehsalatın təmərküzləşməsinə xarakterizə edən göstərici budur:

- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- müəssisənin gücü
- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı

487 İstehsalatın ixtisaslaşmasını xarakterizə edən göstərici budur:

- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- müəssisənin gücü
- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı

488 İstehsalın kooperativləşdirilməsini xarakterizə edən göstərici budur:

- kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı
- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- müəssisənin gücü

- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi

489 Müəssisədə ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalının cəmləşməsi hansı ki, öz xüsusiyyətinə görə kütləvi yaxud yüksək həcmli olur:

- şaquli inteqrasiya
 ixtisaslaşma
 təmərküzləşmə
 kombinəlaşmə
 kooperativləşmə

490 Birgə məhsul istehsalına görə müəssisələr arasında sıx istehsal əlaqələri onlar arasında uzun müddətli müqavilə münasibətlərinə əsaslanır:

- konqlomerasiya
 kooperativləşmə
 kombinəlaşmə
 ixtisaslaşma
 təmərküzləşmə

491 İstehsalın kombinəlaşməsini xarakterizə edən göstərici budur:

- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
 kombinatda istehsal olunan yan məhsulun payı
 müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
 müəssisənin gücü
 müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi

492 Kombinəlaşmə və şaquli inteqrasiya üçün xarakterik olan ümumi cəhətləri göstərin:

- vahid enerji təsərrüfatı və ümumi köməkçi və xidmət istehsalatları
 idarəetmənin mərkəzləşməsi
 bircinsli texnoloji istehsalat birliyi
 istehsalat və kommunikasiyalar arasında olan ərazi birliyi
 texniki-iqtisadi birlik

493 Bir sahədə məhsul istehsalını həyata keçirən müəssisələrin birliyi:

- konqlomerasiya
 şaquli inteqrasiya
 kombinəlaşmə
 kooperativləşmə
 üfüqi inteqrasiya

494 Hansı xərclər maddəsi dolay xərclərə aid deyil:

- qaimə xərcləri
 yanacaq və elektrik enerjisinə olan xərclər
 ümumistehsal xərcləri
 ümumtəsərrüfat xərcləri
 komməriya xərcləri

495 Hansı xərclər maddəsi əsas xərclərə aiddir:

- qaimə xərcləri

- yanacaq və elektrik enerjisinə olan xərclər
- ümumistehsal xərcləri
- ümumtəsərrüfat xərcləri
- kommersiya xərcləri

496 Hansı xərclər sabit xərclərə aid deyil:

- kommersiya xərcləri
- xammala və materiallara olan xərclər
- idarəçilikdə əməyin ödənilməsi
- ümumistehsal xərcləri
- ümumtəsərrüfat xərcləri

497 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir:

- kommersiya xərcləri
- fəhlələrin əməyinin ödənilməsi
- icarə haqqı
- ümumistehsal xərcləri
- ümumtəsərrüfat xərcləri

498 Hansı xərclər sabit xərclərə aiddir:

- ümumistehsal xərcləri
- xammala və materiallara olan xərclər
- işçilərin əməyinin ödənilməsi
- əsas fondların amortizasiyası
- yanacaq və enerji xərcləri

499 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aid deyil:

- fəhlələrin əməyinin ödənilməsi
- kommersiya xərcləri
- nəqliyyat-tədarük xərcləri
- tara xərcləri
- xammal xərcləri

500 Əlavə dəyər vergisi budur:

- birbaşa vergi
- kadastr üzrə vergi
- fiziki şəxslər üzrə vergi
- bələdiyyə vergisi
- dolaylı vergi

501 Torpaq vergitutma obyektini kimi torpaq vergisi deyil:

- sahibkarlıq fəaliyyəti üçün
- hüquqi şəxslər
- əhali məntəqələrinin ümumi istifadəsində olan torpaqlar
- torpaqlar, hansı ki, dövlətin hava donanmasının müəssisə və xidmətlərinə mənsubdur
- kənd təsərrüfatı yönümlü

502 Tutulan əlavə dəyər vergisi dövriyyəsinə nə daxil deyil:

- əmtəə, iş və xidmətlərin satışı dövriyyəsi

- müqavilələr əsasında əmtəələrin çatdırılması öhdəliklərin pozulmasına görə cərimələrin, faizlərin, cəzaların məbləği
- maliyyə yardımı kimi digər müəssisələrdən alınan pul vəsaitləri
- müəssisənin kənarında əmtəələri əldə etməsi və onların satışı
- əmtəələrin sexdən-sexə satışı dövriyyəsi

503 Əlavə dəyər vergisi hansı qiymətlərə daxildir?

- sərbəst bazar qiymətləri
- gömrük rüsumları
- yanacaq-enerji təyinatlı məhsullara tariflər
- məhsula dövlət tərəfindən qiymətlərin tənzimlənməsi
- əhali üçün istehlak mallarına pərakəndə qiymətlər

504 Sadalanan elementlərdən hansı vergi bazasına aiddir:

- vergi ödəmə müddəti
- əmlakın dəyəri, dövriyyəsi, yaxud gəliri (mənfəəti); vergitutma vahidinə görə vergi dərəcəsi
- gəlir (mənfəət)
- vergi ödəmə qaydası
- vergidən qismən azad olunma

505 Sadalanan məhsullardan hansıları aksiz vergisinə daxil deyil?

- alkoqolsuz pivə içkiləri
- spirt
- şərab-araq məhsulları
- zərgərlik məmulatları
- tütün məhsulları

506 Əsas fondlar təyinat üzrə bölünür:

- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- şəxsi və icarə əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları

507 Məhsulun maya dəyərini quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi
- müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərini xüsusi çəkisi
- ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi
- məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi
- müəssisənin mənfəətində maya dəyərini xüsusi çəkisi

508 Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərində daxil edilmir?

- reklam xərcləri
- sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər
- əmək haqqı xərcləri
- icarə haqqı xərcləri
- material xərcləri

509 Müəssisədə maya dəyərini idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur?

- faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi
- digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək
- əmtəəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərini formalaşdırılması
- hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyyənin müəyyənləşdirilməsi
- maya dəyərini aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması

510 Müəssisədə məhsulun maya dəyərini təhlili və planlaşdırılması zamanı əsasən aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilmir?

- əmtəəlik məhsulun maya dəyərini və əmtəəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin aşağı salınması üzrə tapşırıqlar
- əmtəəlik məhsula görə hesablanan əmək məhsuldarlığı göstəricisindən
- istehsal xərcləri smetası
- bütün nomenklatura üzrə məhsul vahidinin maya dəyərini kalkuliyası
- əmtəəlik məhsulun maya dəyəri

511 Məhsulun maya dəyəri:

- rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu-sunu əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının məcmu-sunu əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və döviyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmu-sunu əks etdirir

512 Məhsulun tam maya dəyərini müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələnin həlli üçün zəruri deyil:

- qiymətin əmələgəlməsi
- müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq
- marketinq tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərclə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu
- məhsulun maya dəyərini ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək
- işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək

513 Məhsulun saxlama maya dəyərini daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

- inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- köməkçi fəhlələrin əmək haqqı
- əsas və köməkçi materiallar
- texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər
- əsas fəhlələrin əmək haqqı

514 Müəssisədə məhsulun maya dəyərini aşağı salınması amillərinə aid deyil:

- müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
- müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişməsi
- müəssisədə məhsulun həcmi artırılması

515 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması

516 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- istehsal həcminin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması

517 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- müəssisələrin iriləşməsi
- müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi
- texnologiyadan müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması

518 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

519 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması

520 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- aqreqat, mexaniki, texniki
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- fərdi, seriyalı və kütləvi
- istehsal, satış, idxal və ixrac
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

521 İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə

522 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
- müəssisələrin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- müəssisələrin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- müəssisələrin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında

523 İxtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalının məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir

524 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində

525 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

526 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənayə, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

527 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
- müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır
- bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir

528 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- əşya, texniki, fiziki
- texnoloji, əşya, mexaniki

529 Sənayedə kombinələşdirmə nədir?

- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir

530 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı
- müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması

531 Qarışıq kombinələşmə tipi nə vaxt olur?

- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- xammal ardıcıl emal olunanda
- xammal kompleks emal olunanda
- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə

532 Kombinələşmənin əsas şərti nədir?

- eyni bir ərazidə analogi müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

533 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinələşməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- analogi məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır
- işçilərin sayının azalması
- müxtəlif istehsalların birliyi

534 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinələşmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinələşmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinələşmə isə genişləndirir

- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinləşmə isə məhdudlaşdırır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinləşmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinləşmə isə genişləndirir

535 Plan nədir?

- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məjmusudur
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur

536 Proqram nədir?

- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- elmi cəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür

537 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğinə nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə hasili kimi

538 İstehsalın əsas fondları nədir?

- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir

539 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- qurğu
- bina
- məmulat
- dəzgah

- nəqliyyat vasitəsi

540 Əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- işləmə müddəti və satış dəyərinə görə
 ilkin və bərpa dəyərinə görə
 ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
 qalıq və satış dəyərinə görə
 köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə

541 İstehsal gücü nədir?

- müəssisənin bazardakı payıdır
 müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
 müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
 müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
 müəssisənin illik istehsal həcmi

542 Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
 yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
 yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
 istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
 öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

543 Dövriyyə fondlarının tərkib üsürləri hansılardır?

- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
 istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
 yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
 pul vəsaitləri, azqiymətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları
 gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri

544 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- istehsal ehtiyatları və qurğuları
 pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
 gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular
 dövriyyə fondları və əsas fondlar
 dövriyyə fondları və tədavül fondları

545 Hazır məhsul:

- normalaşdırılan dövriyyə fondlara aiddir
 istehsal ehtiyatlarına aiddir
 normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir
 əsas fondlara aiddir
 normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir

546 Tədavül fondlarına daxildir:

- bitməmiş istehsal

- hazır məhsul
- istehsal ehtiyatları
- gələcək dövrün xərcləri
- maşın və avadanlıqlar

547 Sənayenin sahə quruluşu nədir?

- sənayeyə daxil olan sahələrin ardıcılığıdır
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmi əks etdirən kəmiyyətdir
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir
- sənayenin digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir

548 Əmək bölgüsünün hansı formasında sənaye sahələri yaranmışdır?

- texnoloji əmək bölgüsü
- xüsusi əmək bölgüsü
- ümumi əmək bölgüsü
- fərdi əmək bölgüsü
- texniki əmək bölgüsü

549 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab vermir?

- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənir
- məhsulları eyni iqtisadi təyinat alır
- həmcins xammal və material istehlak edirlər
- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsu-^{lu} tətbiq edirlər
- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar

550 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab verməlidir?

- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar
- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənirlər
- həmcins xammal və material istehlak etmirlər
- yalnız səhmdar cəmiyyət formasında yaradılırlar
- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsu-^{lu} tətbiq edirlər

551 Sənayenin sahə quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- elmi-texniki tərəqqinin sürətinin artması
- idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi
- istehsalın kombinəşdirilməsinin yküsəldilməsi
- istehsalın ixtisaslaşmasıdırılmasının dərinləşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi

552 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödə-mə-yə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliyini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur

- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur

553 Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərclərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir

554 Sertifikasiya:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

555 Standartlaşdırma:

- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir

556 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- texnolojilik göstəriciləri
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- məhsulun estetik göstəriciləri
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

557 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi «insan-maşın-mühit» sistemini xarakterizə edir?

- ekoloji göstəricilər
- məmulatın estetik göstəriciləri
- texnolojilik göstəriciləri
- ergonomik göstəricilər
- patent-hüquq göstəriciləri

558 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səliqliyi, görünüş və «gözoşşamağı» kimi xassələri özündə birləşdirir?

- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- məhsulun təyinatı göstəriciləri
- etibarlılıq göstəriciləri
- məmulatın estetik göstəriciləri
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

559 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə

ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- etibarlılıq göstəriciləri
- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- məmulatın estetik göstəriciləri
- ekoloji göstəricilər
- erqonomik göstəricilər

560 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində «defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi» ilə bağlı olan xərslərə aid deyil?

- avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərslər
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərslər
- keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərslər
- məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərslər
- zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərslər

561 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərslərə aid deyil?

- nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərsləri
- materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərsləri
- nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərsləri
- məhsulun yenidən emalı xərsləri
- nəzarət avadanlığı və cihazlarının alınması xərsləri

562 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması
- işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi

563 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- beynəlxalq standartlar
- dövlətlərarası standartlar
- regional standartlar
- mühasibat standartları
- milli standartlar

564 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın istismarının asanlıqla ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassələri özündə birləşdirir

565 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada azalması deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir

- təklifin azılması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada artırılması deməkdir
- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir

566 Keyfiyyətin hansı göstəricisi cinsi və dəyər vahidləri ilə ifadə olunur?

- bütün göstərilənlər
- fərdi
- nisbi
- mütləq
- kompleks

567 Əmək məhsuldarlığı nədir?

- istehsal heyyyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir
- bir məhsul vahidinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən göstəricidir
- müəssisədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri
- konkret əmək növünün vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir
- istehsal heyyyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir

568 Əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri

569 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması
- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati

570 Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

571 Əmək haqqı nədir?

- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- işgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait

572 Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi
- məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi

573 Əmək məhsuldarlığının fərmaları

- müəssisə, sahə və sənaye
- fərdi və kollektiv
- fərdi, şəxsi, kollektiv və ictimai
- fərdi və ictimai
- şəxsi və ictimai

574 Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik
- iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı

575 Məhsul innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmninə artırılmasını nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsinə nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

576 Proses innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmninə artırılmasını nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsinə nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

577 İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- sosial, məhsul və proses innovasiyalara
- məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul və proses innovasiyalara
- yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara

578 İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar
- kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar
- kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar

- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika

579 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- təşkilati və proses innovasiyalar
- iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- məhsul və proses innovasiyaları
- məhsul və əməliyyat innovasiyaları

580 İnnovasiya layihəsi nədir?

- qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
- ixtiranın tətbiqi çertyojudur
- yeiliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur

581 İnnovasiyanın texnoloji potensialı nədir?

- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondverminin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın əməltutumululuğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın materialtutumululuğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondtutumululuğunu göstərir

582 Müəssisələrdə məhsulun lahiyələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- texnikanın istismarı
- məhsulun bilavasitə istehsalı
- texnoloji hazırlıq
- elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- məhsulların reallaşdırılması

583 İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- əsas fondların dəyərini artıması imkanı
- heç vaxt köhnəlməmə imkanı
- istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- komməriya baxımından reallaşdırılması imkanı
- yalnız yeni məhsul növləri formasında olması

584 İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır

585 İnnovasiya fəaliyyəti:

- kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir
- yeniliyin yaradılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommersiya fəaliyyətini özündə birləşdirir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir

586 Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- eskiz layihəsinin hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması
- avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- texniki şərtlərin hazırlanması

587 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi
- Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi
- Mənfəətin maksimumlaşdırılması
- İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi

588 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur?

- müəssisənin və ya məhsulun imijinin artırılması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- istehsalın həcmiminin artırılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

589 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə
- analitik, müşahidə və eksperimental
- uçot, stimullaşdırma və nəzarət
- uçot, stimullaşdırma və bölgü
- nəzarət, stimullaşdırma və bölgü

590 Aşağıdakılardan hansı bazar şəraitinə (strukturuna) aid deyil?

- Dinamik inkişaf şəraiti
- Xalis inhisar şəraiti
- Oligopolik şərait
- Təkmil rəqabətli şərait
- İnhisarçı rəqabətli şəraiti

591 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- hazır məsul anbarının həcmi
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- işçilərin rəyini
- məhsulun maya dəyərini
- təhcizçilərin etibarlılığını

592 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- məhsulun maya dəyəri
- hazır məsul anbarının həcmi
- məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti
- inflyasiyanın səviyyəsi
- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları

593 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- pərakəndəsatış qiymətləri
- qarışıq qiymətlər
- topdansatış qiyməti
- tikinti məhsuluna qiymət
- nəqliyyat tarifləri

594 Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir
- satış həcmi artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərjlərinin nisbətən azalmasına səbəb olur
- məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmi yüksəltmək və bununla da ümumi mənfəəti artırmaq mümkün-dür
- istehsalın həcmi artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmir
- qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır

595 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid deyil?

- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

596 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması

597 Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

- azaldır
- sabitləşdirir
- dəyişmir
- artırır
- həm artırır, həm də azaldır

598 Oliqopolik sahə:

- müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
- nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahədir

- standart və ya eynicinsli məhsul-lar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

599 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- qiymət qoymanın metodlarının seçilməsi
 tələbin müəyyən edilməsi
 qiymətməhləgəlmənin vəzifələrinin müəyyən olunması
 maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
 Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili

600 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
 maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi
 əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
 tələbin müəyyən edilməsi
 maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

601 Müəssisənin qiymət strategiyasının birinci mərhələsi olan ilkin məlumat-ların toplanması mərhələsinə nə aid deyil?

- potensial alıcılar müəyyən olunur
 maliyyə məqsəd-ləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilir
 məhsulun istehsalına və satışına çəkilə-jək xərjlər və onların strukturu qiymətləndirilir
 maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilir
 potensial rəqiblər müəyyən olunur

602 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində rəqabətin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
 maliyyə məqsəd-ləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
 müəssi-sənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqan-la-rı-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
 müəssisənin qiymət dəyişik-lik-ləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəcəyi tədbirləri proqnoz-laşdırmaqdır
 maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

603 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində dövlət tənzimlənməsinin qiymətləndirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir
 resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
 müəssisənin qiymət dəyişik-lik-ləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəcəyi tədbirləri proqnoz-laşdırmaqdır
 maliyyə məqsəd-ləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
 müəssi-sənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqan-la-rı-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

604 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində bazar seqmentlərinin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
 maliyyə məqsəd-ləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
 müəssi-sənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqan-la-rı-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

- müəssisənin fəaliyyətinin bazar şərtlərinin dəqiqləşdirilməsindən ibarətdir
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

605 Bazarda qiymətləri formalaşdıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr
- kiçik və orta müəssisələr
- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- tam ortaqlıqlar

606 Bazarda bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- xalis inhisar
- öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- bazarda qiymət lideri olan müəssisə
- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- təbii inhisar

607 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətdoymanın metodlarına aid deyil?

- rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəyyən edilməsi metodu
- "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- «orta xərjlər üstəgəl mənfəət» metodu
- ümumxərclər əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu

608 Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştlər sisteminə aiddir?

- rəqib məhsulların qiymətini artıran güzəştlər
- əmələmə məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəlcədən ödənilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun qiymətlərinin artırılmasını nəzərdə tutan güzəştlər

609 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?

- nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin artmasına səbəb olur
- yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təshihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnir
- məhsula kifayət qədər böyük sayda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır
- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər
- qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir

610 Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?

- məhsulun miqdarının ümumi dəyişən xərjlərə nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına hasili kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır

611 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

- müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

612 Son istehlakçıya qədər bütün mərhələlərdə büdcəyə ödənilməli olan əlavə dəyər vergisinin məbləği necə hesablanır?

- ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin hasilı kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin cəmi kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinə nisbəti kimi

613 Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitləri ilə kreditor borcların fərqlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

614 Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

615 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- borc vəsaitləri
- kreditor borcları
- bank kreditləri
- ehtiyat kapitalı
- istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər

616 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri
- kreditor borjları
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər
- bank kreditləri

617 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital
- yığılmış mənfəət
- əlavə kapital
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ehtiyat kapitalı

618 Müəssisənin balansı nəyi göstərir?

- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir
- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir
- müəssisənin mənfəəti və zərərini göstərir

619 İqtisadi səmərə nədir?

- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

620 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri “səmərə” göstəricisinə xasdır?

- xərc göstəricisidir
- mütləq göstəricidir
- nisbi göstəricidir
- müqayisəli göstəricidir
- faiz göstəricisidir

621 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri “səmərəlilik” göstəricisinə xasdır?

- mütləq göstəricidir
- nisbi göstəricidir
- xərc göstəricisidir
- ölçüyə gəlməyən göstəricidir
- həcm göstəricisidir

622 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- ümumi milli məhsul
- səmərə
- səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti
- milli gəlir
- istehsalat sərəflər

623 Səmərəlilik meyarı nədir?

- İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmindən dəyər ifadəsidir
- İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir
- İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir

- İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir
- İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir

624 Mütləq səmərəlilik nədir?

- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir

625 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
- əsaslı vəsait qoyuluşu həcminin səmərəyə nisbətidir
- istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir
- səmərəliliyin orta göstəricisidir
- variantlar üzrə cari xərclərin fərqlinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqlinə nisbətidir